

BOSNA I HERCEGOVINA

Brčko distrikt BiH

SKUPŠTINA

ZAKONODAVNO POVJERENSTVO

ZAKONODAVNA KOMISIJA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

Брчко дистрикт БиХ

СКУПШТИНА

ЗАКОНОДАВНА КОМИСИЈА

Mladena Maglova 2, 76100 Brčko distrikt BiH, telefon i faks: 049/215-516

Младена Маглова 2, 76100 Брчко дистрикт БиХ, тел. и факс: 049/215-516

Na temelju članka 8 Zakona o Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 1/00 i 17/04) i Odluke o davanju ovlasti Zakonodavnom povjerenstvu Skupštine Brčko distrikta BiH, broj: 01-02-218/17 od 13. 9. 2017. godine (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 35/17), Zakonodavno povjerenstvo Skupštine Brčko distrikta BiH na 75. sjednici održanoj 7. 2. 2024. godine utvrdilo je pročišćeni tekst Zakona o zaštiti životnog okoliša (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 24/04) s izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti životnog okoliša (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 1/05, 19/07 i 9/09).

Broj: 01.3-02-518/24
Brčko, 7. 2. 2024. godine

PREDSJEDATELJ
ZAKONODAVNOG POVJERENSTVA
Ljubiša Lukić

ZAKON
O ZAŠTITI ŽIVOTNOG OKOLIŠA
(PROČIŠĆENI TEKST)

I. OPĆE ODREDBE

Ciljevi zakona

Članak 1

Ovim zakonom uređuje se:

- očuvanje, zaštita, obnova i poboljšanje ekološke kvalitete i kapaciteta životnog okoliša, kao i kvalitete života;
- mjere i uvjeti za upravljanje, očuvanje i racionalnu uporabu prirodnih resursa;
- okvir pravnih mjera i institucija za očuvanje, zaštitu i poboljšanje zaštite životnog okoliša;
- financiranje aktivnosti vezanih za životni okoliš;
- poslovi i zadatci Distrikta predviđeni zakonom i podzakonskim aktima, te obveze Distrikta

Ovaj zakon ima za cilj:

- smanjenu uporabu, sprječavanje opterećivanja i zagađivanja životnog okoliša, sprječavanje narušavanja, kao i poboljšanje i obnovu oštećenog životnog okoliša;
- zaštitu ljudskog zdravlja i poboljšanje uvjeta životnog okoliša za kvalitetu života;
- očuvanje i zaštitu prirodnih resursa, racionalnu uporabu resursa i takav način gospodarstva kojim se osigurava obnova resursa;
- usklađenost drugih interesa Distrikta sa zahtjevima za zaštitu životnog okoliša;
- međunarodnu suradnju u zaštiti životnog okoliša;
- inicijative od strane javnosti i udio javnosti u djelatnostima koje imaju za cilj zaštitu životnog okoliša;
- koordiniranje gospodarstva i integriranje socijalnog i ekonomskog razvoja sukladno zahtjevima zaštite okoliša;
- uspostavu i razvoj institucija za zaštitu i očuvanje okoliša.

Članak 2

Odredbe ovoga zakona odnose se na:

- sve elemente životnog okoliša (zrak, vodu, zemljište, biljni i životinjski svijet, predjele, izgrađeni životni okoliš);
- sve vidove aktivnosti koje imaju za svrhu uporabu i opterećivanje prirodnih resursa, odnosno djeluju na životni okoliš tako da predstavljaju opasnost od zagađivanja okoliša, zagađuju životni okoliš, ili imaju utjecaj na životni okoliš (poput buke, vibracija, radijacije, nuklearne radijacije, otpada, itd.).

Ovim zakonom utvrđuju se prava i odgovornosti pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju aktivnosti utvrđene ovim zakonom.

Ovim zakonom utvrđuju se zadatci iz oblasti životnog okoliša koji potječu iz međunarodnih konvencija, ukoliko se odredbama međunarodne konvencije ne nalaže drugačije.

Članak 3

Svaka osoba ima pravo na zdrav i ekološki prihvatljiv životni okoliš kao osnovno ustavno pravo.

Svako ljudsko biće ima pravo na život u životnom okolišu koji je podoban za zdravlje i blagostanje, stoga je osobna i kolektivna obveza da se zaštiti i poboljša životni okoliš za dobrobit sadašnjih i budućih generacija.

II. DEFINICIJE

Članak 4

U smislu ovoga zakona, sljedeći izrazi znače:

- «najbolje raspoložive tehnologije» - najefektniji i najnapredniji stupanj razvoja aktivnosti i njihovog načina rada koji ukazuje na praktičnu pogodnost primjena određenih tehnologija (za osiguranje graničnih vrijednosti emisija) u cilju sprječava i tamo gdje to nije izvodljivo, smanjenje emisija u životni okoliš u cjelini;
- «granične vrijednosti emisija» - propisom određena razina koncentracije pojedinih onečišćenih materija u zraku»;
- «dozvola» - je pismena odluka kojom se odobrava gradnja i rad nekog uređaja;

- «emisija» - direktno ili indirektno ispuštanje supstanci, vibracija, toplote, mirisa ili buke koje proizvodi jedan ili više izvora u uređaju i ispušta u zrak, vodu, zemljište;
  - «životni okoliš» - podrazumjeva sastavnice životnog okoliša, određene sustave, procese, i strukturu životnog okoliša;
  - «zainteresirana strana/vlada» – fizička osoba s prebivalištem, odnosno boravištem ili pravna osoba sa sjedištem u području utjecaja, ili području koje će vjerojatno biti pod utjecajem;
  - «zainteresirana javnost» - označava javnost koja je pod utjecajem ili će vjerojatno biti pod utjecajem, ili koja ima interes u odlučivanju vezanom za zaštitu životnog okoliša bilo zbog lokacije projekta ili zbog prirode danog slučaja, nevladine organizacije koje promoviraju zaštitu životnog okoliša i ispunjavaju uvjete;
  - «zagađenost» - podrazumjeva direktno ili indirektno uvođenje, kao rezultat ljudske aktivnosti, supstanci, vibracija, toplote, mirisa, ili buke u zrak, vodu, zemljište, koje mogu biti štetne po zdravlje čovjeka ili imovinu, ili kvalitetu života u životnom okolišu;
  - «zaštita životnog okoliša» - podrazumjeva sve odgovarajuće djelatnosti i mjere koje imaju za cilj prevenciju od opasnosti, štete ili zagađivanje životnog okoliša, smanjenje ili otklanjanje štete koja je nastala, i povrat na stanje prije izazvane štete;
  - «značajna promjena» - promjena u radu uređaja koji može imati značajan negativan utjecaj na ljude i životni okoliš. Značajnom promjenom se smatra bilo koja promjena ili proširenje uređaja koje odgovara kriterijima propisanim podzakonskim aktima;
  - «informacije o životnom okolišu» - bilo koja informacija u pisanoj, vizualnoj, audio, elektronskoj ili bilo kojoj materijalnoj formi o stanju životnog okoliša, odnosno o sastavnicama životnog okoliša, a to su obavještenja o:
    - stanju elemenata životnog okoliša, kao što su zrak i atmosfera, voda, zemljište, prostor i prirodna područja, biološki diverzitet njegove sastavnice, uključujući genetski modificirane organizme i međudjelovanje ovih elemenata;
    - čimbenicima, kao što su supstance, energija, buka i radijacija, djelatnosti i administrativne mjere, sporazume o zaštiti životnog okoliša, politike, zakonodavstva, planove i programe, koji utječu ili postoji vjerojatnoća da će utjecati na elemente životnog okoliša u okviru danog u alineji 1, i analizu troškova i korisnih efekata i druge ekonomske analize i pretpostavke koje se rabe u odlučivanju vezanom za zaštitu životnog okoliša;
    - stanju ljudskog zdravlja i sigurnosti, životnim uvjetima, kulturnim dobrima i građevinama, u tolikoj mjeri u kojoj su ili bi mogli biti pod utjecajem stanja elemenata životnog okoliša ili preko ovih elemenata pod utjecajem čimbenika, djelatnosti ili mjera gore navedenih u alineji 2;
-
- «javnost» – fizičke, pravne osobe i njihove udruge, organizacije ili grupacije;
  - «sastavnice životnog okoliša» - zemljište, zrak, voda, biosfera, kao i izgrađeni (vještački) životni okoliš koji je nastao kao rezultat djelatnosti ljudskog čimbenika koji je uz to i sastavni dio životnog okoliša;
  - «uporaba životnog okoliša» - znači djelatnost koja izaziva promjene u životnom okolišu, i način da se rabi životnom sredinom u cjelini, ili nekom njenom sastavnicom, kao prirodnim resursom ili ispuštajući supstance, odnosno energiju, u životni okoliš ili komponentu životnog okoliša, a u okviru propisa koji uređuju oblast zaštite životnog okoliša;
  - «nevladine organizacije koje promoviraju zaštitu životnog okoliša» - koje su registrirane na području Brčko distrikta;

- «nesreća većih razmjera/akcident» - pojava emisije većih razmjera, požara ili eksplozije usljed nekontroliranih promjena nastalih tijekom rada uređaja koje predstavljaju ozbiljnu opasnost po zdravlje ljudi ili životni okoliš, neposrednu ili odloženu, unutar ili izvan uređaja, a koja uključuju jednu ili više opasnih supstanci;
- «odgovorna osoba» - fizička ili pravna osoba koja upravlja radom ili kontrolira uređaj, odnosno u onim slučajevima za koje je utvrđeno zakonom, osoba na koju je prenesena ovlast odlučivanja o tehničkom funkcioniranju uređaja;
- «opasnost» - unutrašnje svojstvo opasnih supstanci ili fizička situacija koja može izazvati štetu po ljudsko zdravlje ili životni okoliš;
- «opasna supstanca» - podrazumjeva supstancu, mješavinu supstanci ili preparat koji odgovara kriterijima koji su propisani podzakonskim aktom, koja je nazočna kao sirovina, proizvod, nusproizvod, talog ili međuproizvod, uključujući i one supstance za koje je osnovano očekivati da bi mogle nastati u slučaju nesreće;
- «opterećivanje životnog okoliša» - emisija supstanci ili energije u životnom okolišu;
- «projekt» - projektiranje i izvođenje svih radova, i ostale intervencije u prirodnom okruženju i prostoru, uključujući i one koje su vezane za uporabu mineralnih resursa;
- «promjena u radu» - promjena u prirodi ili funkcioniranju ili proširenje uređaja koje bi moglo imati posljedice po životni okoliš;
- «procjena utjecaja na životni okoliš» - identifikacija, opisivanje i procjena (u konkretnom slučaju), na jedan odgovarajući način, u odnosu na svaki pojedinačni slučaj i sukladno člancima ovog poglavlja, direktan i indirektan utjecaj nekog projekta na sljedeće elemente i čimbenike:
  - ljude, biljni i životinjski svijet,
  - zemljište, vodu, zrak, klimu i pejzaž,
  - materijalna dobra i kulturno nasljeđe,
  - međudjelovanje čimbenika navedenih u pod točkama jedan, dva i tri;
- «područje utjecaja» - područje ili dio prostora gdje je izazvan stupanj utjecaja na životni okoliš;
- koji je definiran zakonskim propisima, ili koji može nastati kao rezultat uporabe životnog okoliša;
- «uređaj» - mjesto na kojem se nalazi pogon ili jedan ili više tehničkih jedinica u kojima se vrše djelatnosti koje mogu imati negativne utjecaje na životni okoliš ili gdje su nazočne opasne supstance;
- «prirodni resurs» - sastavnica prirodnog životnog okoliša, odnosno sastavni dio prirodnog životnog okoliša koji se može rabiti da bi se zadovoljile potrebe društva, izuzimajući vještački životni okoliš;
- «rizik» - mogućnost pojave određenog učinka unutar određenog razdoblja ili u određenim okolnostima;
- «standard kvalitete životnog okoliša» - propisani zahtjevi koji se moraju ispuniti u određenom vremenskom razdoblju u određenoj sredini ili određenom dijelu, kao što je propisano ovim zakonom ili drugim zakonima, npr. koji se odnose na kvalitetu zraka ili vode;
- «skladištenje» - nazočnost neke količine opasnih supstanci radi skladištenja, odlaganja radi čuvanja na sigurnom mjestu ili držanja na lageru;
- «utjecaj na životni okoliš» - promjene u životnom okolišu nastale uporabom i opterećivanjem životnog okoliša;
- «biota» - skup svih bioloških (živih) organizama u biotičkoj sredini. Biotička sredina je sustav u kome pored fizičkih i kemijskih zakonitosti vladaju i specifične biološke zakonitosti.

III. NAČELA ZAŠTITE ŽIVOTNOG OKOLIŠA

Načela održivog razvoja

Članak 5

Održivost životnog okoliša podrazumjeva očuvanje prirodnog blaga. Potrebno je voditi računa da stupanj potrošnje obnovljivih materijala, vodenih i energentskih resursa, ne prevazilazi okvire u kojima prirodni sustavi mogu to nadomjestiti, te da stupanj potrošnje neobnovljivih resursa ne prevazilazi okvir prema kojem se održivi resursi zamjenjuju.

Održivost životnog okoliša također podrazumjeva da stupanj zagađujućih materija koje se emitira ne prevazilazi mogućnosti zraka, vode, zemljišta da ih apsorbiraju i izvrši preradu.

Održivost životnog okoliša podrazumjeva stalno očuvanje biološke raznolikosti, ljudskog zdravlja, te kvalitete zraka, vode, i zemljišta prema standardima koji su uvijek dovoljni za život i blagostanje ljudi, kao biljnog i životinjskog svijeta.

Načelo predostrožnosti i prevencije

Članak 6

Kada prijeti opasnost od stvarne i nepopravljive štete po životni okoliš, nedostatak potpune znanstvene ispitanosti ne može se rabiti kao razlog za odgađanje poduzimanja nužnih mjera da bi se spriječila dalja šteta po životni okoliš.

Uporaba prirodnih resursa životnog okoliša se organizira i obavlja na takav način da:

- rezultira najnižim mogućim stupanjom opterećenja i uporabe životnog okoliša,
- sprječava zagađivanje životnog okoliša,
- sprječava štetu po životni okoliš.

Pri uporabi prirodnih resursa životnog okoliša mora se poštovati načelo predostrožnosti, tj. pažljivo upravljati i ekonomično rabiti sastavnice životnog okoliša; osim toga, i produciranje otpada mora se svesti na najmanju moguću mjeru, uz primjenu reciklaže nastalog otpada, odnosno ponovne uporabe prirodnih i vještačkih materijala.

U cilju prevencije, primjenjuju se najbolje raspoložive tehnologije prilikom uporabe prirodnih resursa životnog okoliša.

Korisnik životnog okoliša koji izaziva opasnost po životni okoliš, ili uzrokuje štetu po životni okoliš, dužan je odmah obustaviti radnju koja predstavlja opasnost ili uzrokuje štetu.

Ukoliko je šteta nastala kao rezultat djelatnosti korisnika životnog okoliša, onda je korisnik dužan otkloniti i popraviti štetu koja je nastala u životnom okolišu.

Načelo zamjene

Članak 7

Svaku djelatnost koja bi mogla imati štetne posljedice po životni okoliš potrebno je zamijeniti drugom djelatnošću koja predstavlja znatno manji rizik od opasnosti, čak i u slučaju da su troškovi takve djelatnosti veći od vrijednosti koje treba zaštititi.

Onečišćenje životnog okoliša treba ograničiti na izvoru, na način propisan predhodnim stavkom.

Načelo integralnog pristupa

Članak 8

Zahtjevi za visoku razina zaštite životnog okoliša i poboljšanje kvalitete životnog okoliša sastavni su dio politika koje imaju za cilj razvoj i unapređivanje životnog okoliša, a osiguravaju se sukladno načelu održivog razvoja.

Svrha načela integralnog pristupa je srječavanje ili svođenje na najmanju moguću mjeru rizika od štete po životni okoliš u cjelini.

Načelo integralnog pristupa obuhvaća:

- uzimanje u obzir cijelog životnog ciklusa supstanci i proizvoda;
- predviđanje posljedica u svim sastavnicama životnog okoliša kao rezultata djelovanja supstanci i aktivnosti (postojećih i novih);
- svođenje nastanka otpada i štetnog djelovanja otpada na najmanju moguću mjeru;
- primjenjivanje općih metoda za procjenjivanje i poređenje problema u životnom okolišu,
- primjenu svih mogućih mjera u odnosu na posljedice, poput kvalitativnih ciljeva zaštite životnog okoliša i mjera koje su usmjerene na izvore, kada su u pitanju emisije.

Načelo suradnje i podjele odgovornosti

Članak 9

Krajnji cilj održivog razvoja postiže se kroz zajedničku suradnju i zajedničko djelovanje svih subjekata u cilju zaštite životnog okoliša na osnovi podjeljene odgovornosti, obveza suradnje i zajedničkog djelovanja odnosi se na sve faze postizanja ciljeva zaštite životnog okoliša.

Provedba ciljeva vezanih za životni okoliš podstiče se preko ovlaštenih organa Brčko distrikta, međuentitetskom suradnjom, bilateralnim ili multilateralim međunarodnim sporazumima o suradnji, kao i pružanjem informacija i potpore u vezi sa zaštitom životnog okoliša, a posebno u odnosima sa susjednim zemljama.

U nedostatku međunarodnih sporazuma, ciljevi zaštite životnog okoliša drugih zemalja koji se uzimaju u obzir su smanjenje prekograničnog zagađivanja ili postojanje takve opasnosti po životni okoliš, kao i sprječavanje zagađivanja i izazivanja štete po životni okoliš.

Udio javnosti i pristup informacijama

Članak 10

Pitanje zaštite životnog okoliša ostvaruje se putem udjela svih zainteresiranih građana, na određenoj razini. Svaki pojedinac i organizacija moraju imati odgovarajući pristup informacijama koje se odnose na životni okoliš, a kojim raspolaže Distrikt, uključujući i informacije o opasnim materijama i aktivnostima u njihovim zajednicama, kao i mogućnost udjela u procesu donošenja odluka.

Ovlašteni odjeli Vlade koji donose propise i koji se bave pitanjem zaštite životnog okoliša su dužni poticati razvoj svijesti javnosti, kao i poticati udio javnosti u postupku donošenja propisa i odlučivanju, omogućavajući dostupnost informacija široj javnosti.

Mora se osigurati udio javnosti u upravnom i sudskom postupku.

Načelo «zagađivač plaća»

Članak 11

Zagađivač plaća troškove kontrole i prevencije od zagađenja, bez obzira da li su troškovi rezultat nametanja obveze zbog emisija zagađenja, ili odgovarajući ekonomski mehanizam, ili obveza proizišla iz propisa o smanjivanju zagađenosti životnog okoliša.

Korisnik životnog okoliša je odgovoran za sve djelatnosti koje imaju utjecaja na životni okoliš.

IV. ZAŠTITA SASTAVNICA ŽIVOTNOG OKOLIŠA

Integrirana zaštita sastavnica životnog okoliša

Članak 12

Sastavnice životnog okoliša moraju biti zaštićene pojedinačno i u sklopu ostalih sastavnica životnog okoliša, uzevši u obzir njihove međuovisne odnose. Sukladno tomu utvrđuje se i način opterećivanja i uporabe sastavnica životnog okoliša.

Zaštita sastavnica životnog okoliša podrazumjeva zaštitu kvalitete, kvantiteta i njihovih zaliha, kao i očuvanje prirodnih procesa unutar sastavnica i njihove prirodne ravnoteže.

Sveobuhvatnim pravilima uređuju se posebne oblasti zaštite i očuvanja sastavnica životnog okoliša i zaštite od utjecaja koji predstavljaju opasnost po životni okoliš koji se donese u okviru posebnih zakonskih propisa.

Zaštita zemljišta

Članak 13

Zaštita zemljišta obuhvaća površinu i ispod površinske slojeve zemljišta, formacije stijena i minerala kao i njihove prirodne i prijelazne oblike i procese.

Zaštita zemljišta obuhvaća zaštitu produktiviteta, strukture, ravnoteže vode i zraka, te biote zemljišta.

Na površini zemljišta ili ispod površine mogu se vršiti takve vrste djelatnosti i odlagati takve vrste materija koje ne zagađuju ili oštećuju kvantitet, kvalitetu, materijalne procese zemljišta i sastavnice životnog okoliša.

U tijeku, kao i prije provođenja projekata (izgradnje, eksploatacije ruda, itd.), mora se osigurati adekvatno razdvajanje i zaštita površinskog zemljišta, kao i uporaba tog zemljišta, kao i uporaba tog zemljišta kao poljogospodarskog zemljišta.

Korisnik takvog područja će osigurati obnovu tog područja prema utvrđenom planu, odnosno razvoj, nakon završetka djelatnosti koje uključuju uporabu zemljišta, a timo gdje postoje uvjeti za to i ponovni razvoj - čak i ranije u tijeku same uporabe prirodnih resursa životnog okoliša ukoliko se to zahtijeva zakonskim propisima ili odlukom ovlaštenog odjela.

Zaštita voda

Članak 14

Zaštita voda obuhvaća zaštitu izvorišta, površinskih i podzemnih voda, zaliha, reguliranje kvalitete i kvantiteta vode, zaštitu korita, obalnih područja kopnenih voda i akvafera.

Prirodan protok, struktura protoka, uvjeti protoka, korito, obalna područja mogu se mjenjati samo uz osiguranje očuvanja prirodne ravnoteže vodenih ekosustava i njihovog funkcioniranja.

Uvjeti za ekstrakciju i uporaba vode se propisuju za svaku vrstu vodenih resursa sukladno uvjetima tog područja prema utvrđenim standardima za uporaba. Posebnim propisima utvrđuje se redosljed za ispunjavanje zahtjeva u vezi s vodama.

Vode se mogu rabiti i opterećevati, a otpadne vode i kanalizacija mogu se ispuštati u vode – uz primjenu odgovarajućeg tretmana – na način koji ne predstavlja opasnost za prirode procese ili za obnovu kvalitete i kvantiteta vode.

Ekstrakcija i povrat otpadnih voda u vode, kao i prijenos voda, vrši se na način koji ne utiče nepovoljno na rezerve, kvalitetu i biotu voda iz kojih se vrši opskrba ili u koje se vrši povrat, i koji ne predstavlja opasnost za njihovo samoprečišćavanje.

Planiranje zaštite voda, zaštita voda, zaštita voda i vodenih ekosustava, organizacija zaštite voda, nadzor, udio javnosti i financiranje zaštite voda su propisani posebnim Zakonom o zaštiti voda.

Zaštita zraka

Članak 15

Zaštita zraka obuhvaća zaštitu atmosfere u cjelosti, sa svim njenim procesima, te njene strukture i klimatskih obilježja.

Zrak mora biti zaštićen od opterećenja bilo koje vrste vještačkih utjecaja koja se vrše na zrak ili na druge sastavnice životnog okoliša putem transmisija radioaktivnih, tekućih, plinovitih ili čvrstih materija ukoliko postoji opasnost da će štetno utjecati na kvalitetu zraka ili se štetno odraziti na ljudsko zdravlje.

Kada se planira uvođenje djelatnosti i uspostava uređaja, kao i proizvodnja i uporaba proizvoda, potrebno je poduzeti potrebne mjere kako bi stupanj zagađujućih materija zraka bio sveden na najmanju moguću mjeru.

Planiranje zaštite zraka, izvori emisija, zaštita zraka, nadzor, udio javnosti i financiranje zaštite zraka propisani su posebnim Zakonom o zaštiti zraka.

Zaštita biosfere

Članak 16

Zaštita biosfere obuhvaća zaštitu živih organizama, njihovih zajednica i staništa – uzevši u obzir i zaštitu prirodnih procesa unutar njihovih staništa – uzevši u obzir i zaštitu prirodnih procesa unutar njihovih staništa i prirodne ravnoteže, uz osiguranje održivosti ekosustava.

Uporaba biosfere može se vršiti na način koji ne narušava prirodne procese i uvjete biodiverziteta, niti predstavlja opasnost za njegovu održivost.

Očuvnje izgrađenog životnog okoliša

Članak 17

Prostornim planovima određuju se zone izgradnje na određenim lokacijama u određenom području ovisno od stupnja opterećenja životnog okoliša i svrhe izgradnje unutar određenih djelova na određenim lokacijama.

Obavljanje određenih djelatnosti u pojedinim zonama gdje postoji zaštitna udaljenost ili područje, može biti dozvoljena na način utvrđen posebnim zakonskim propisima sukladno

prirodom opterećivanja životnog okoliša, ukoliko su ispoštovani određeni propisi o zaštiti životnog okoliša.

Zelene površine, kao i pojas zaštitnih zona unutar Distrikta, uređuju se posebnim zakonskim propisima.

Opasne supstance i tehnologije

Članak 18

Zaštita od štetnih utjecaja opasnih supstanci obuhvaća upotrebu svih prirodnih i vještačkih supstanci koje se rabe, proizvode ili distribuiraju od strane korisnika životnog okoliša u tijeku provođenja djelatnosti, a koje su po svom kvantitetu ili kvaliteti, eksplozivne, zapaljive, radioaktivne, toksične, isušive, podložne koroziji, izazivaju infekciju, ekotoksične, mutagene, kancerogene, ili iritirajuće, ili koje mogu izazvati takav utjecaj u kontaktu s drugim supstancama.

Kada se upravlja opasnim supstancama ili u tijeku uporabe – uključujući i eksploataciju, odnosno ekstrakciju, skladištenje, transport, proizvodnju, izradu i primjenu, ili kada se primjenjuju opasne tehnologije, moraju se poduzeti sve potrebne zaštitne i sigurnosne mjere kojima se rizik od opasnosti po životni okoliš svodi na najniži stupanj ili se sasvim eliminira mogućnost takvih opasnosti, kako je to utvrđeno zakonskim propisima.

Kada se primjenjuju tehnologije koje mogu predstavljati opasnost od štete po životni okoliš, mora se odrediti zaštitna oblast ili razdaljina primjerena prirodi izvora opasnosti kako bi se umanjio rizik od opasnosti po životni okoliš.

Otpad

Članak 19

Zaštita od štetnog utjecaja otpada na životni okoliš obuhvaća tretiranje svih vrsta supstanci i proizvoda – uključujući ambalažu i materijal za pakiranje tih supstanci, odnosno sve vrste proizvoda koji se odlažu ili za koje se planira da će biti odloženi.

Imatelj otpada je dužan poduzeti adekvatne mjere za upravljanje otpadom i osigurati osnovne mjere u cilju sprječavanja stvaranja otpada, recikliranja i tretiranja otpada za ponovnu uporabu, ekstrakciju sirovina i moguće energije, te neškodljivo odlaganje.

Planiranje upravljanja otpadom, dozvole za upravljanje otpadom, nadzor nad upravljanjem otpadom, djelatnosti i odgovornosti upravljanja otpadom, prekogranično kretanje otpada, naknade šteta propisani su posebnim Zakonom o upravljanju otpadom.

Buka i vibracija

Članak 20

Zaštita životnog okoliša od buke i vibracije obuhvaća sve vrste zaštite od vještačkih proizvedenih emisija energije koje izazivaju štetne posljedice po zdravlje.

U okviru zaštite od buke, potrebno je primjenjivati tehničke i organizacijske metode koje potiču:

- smanjivanje stvaranja emisija buke, ili vibracija, odnosno izvora koji stvaraju buku ili vibracijama;
- smanjivanje opterećenja, odnosno sprečavanje povećavanja opterećenja bukom ili vibracijama;
- naknadna zaštita u onim sredinama koje su pod stalnim opterećenjem iznad utvrđenih standarda.

Radijacija

Članak 21

Zaštita od štetnih utjecaja radijacije po životni okoliš obuhvaća zaštitu od vještačkih i prirodno proizvedene jonizacije i termelne radijacije.

V. INFORMIRANJE I EDUKACIJA U OBLASTI ZAŠTITE ŽIVOTNOG OKOLIŠA

Sustav informiranja o životnom okolišu i prikupljanje informacija

Članak 22

Vlada Brčko distrikta BiH (u daljem tekstu „Vlada“) je obvezna da podzakonskim aktom uspostavi sustav informiranja o životnom okolišu i omogući provođenje monitoringa stanja životnog okoliša, kao i aktivnosti mjerenja, prikupljanja, obrade i evidentiranja podataka o uporabi i opterećenju.

Sustav informiranja se uspostavlja i organizira na osnovi teritorijalne gustine naseljenosti na način:

- da je moguće utvrditi kvantitativne i kvalitativne promjene stanja životnog okoliša koje su nastale kao rezultat uporabe, i porediti ih na međunarodnom razinu, na način da se procjenjuju zajedno sa socijalnim i ekonomskim podacima, kao i s aspekta utjecaja na zdravlje stanovništva;
- da uzroci utjecaja na životni okoliš biti utvrđeni sa zadovoljavajućom točnošću, uključujući i detaljne prikaze koji su potrebni za određivanje uzročno – posljednične veze u odnosu na štetu;
- da se što je moguće prije može predvidjeti opasnost po životni okoliš;
- mogu poduzimati mjere predviđene propisima i druge mjer od strane ovlaštenih odjela Vlade;
- da se rabe u svrhu planiranja.

Članak 23

Korisnici životnog okoliša su dužni vršiti mjerenje opterećenja i uporabe životnog okoliša nastalo kao rezultat njihovih djelatnosti na način utvrđen ovim zakonom, odnosno da ih potvrde i evidentiraju sukladno propisanim tehničkim mogućnostima, te omoguće pristup podacima ovlaštenom odjelu Vlade (u daljnjem tekstu: ovlašteni odjel).

Upis podataka o životnom okolišu u druge registre

Članak 24

Obim i vrsta stalne štete po životni okoliš, utvrđeno odlukom ovlaštenog odjela ili suda upisuje se u katastar nekretnina, briše se ukoliko institucija Brčko distrikta ovlaštena za ocjenu zakonitosti donese povodom lijeka suprotnu odluku.

Ako je odlukom suda utvrđena odgovornost za počinjenu štetu, takva odluka se po službenoj dužnosti dostavlja ovlaštenom odjelu i katastru nekretnina.

Na osnovi zahtjeva vlasnika nekretnine, odlukom ovlaštenog odjela ili odlukom suda se utvrđuje prestanak ili smanjenje stupanja prirodnog onečišćenja životnog okoliša. Odluka se po službenoj dužnosti dostavlja katastru nekretnina radi brisanja izvršenog upisa.

Istraživanje u oblasti zaštite životnog okoliša i tehnički razvoj

Članak 25

Izvršavanje obveza koje se odnose na zaštitu životnog okoliša se unapređuje kroz razvoj znanosti i tehnologije, organizaciju znanstvenog istraživanja i tehničkog razvoja, objavljivanje nalaza, kao i praktične primjene tuzemnih i međunarodnih istraživačkih radova.

Studija usmjerena na istraživanje stanja životnog okoliša i razvoja zaštite životnog okoliša predmet je prioritetne potpore.

Edukacija, poduka i kultura u sferi zaštite životnog okoliša

Članak 26

Svaki građanin ima pravo stjecati i unapređivati spoznaje o životnom okolišu.

Širenje i unapređivanje spoznaja o životnom okolišu su primarne obveze nadležnog odjela.

U tijeku ispunjavanja obveze ovlaštenu odjel u sferi zaštite životnog okoliša, dužan je surađivati s ostalim odjelima, a u cilju osiguravanja stručne edukacije o životnom okolišu i da nastavi sa unapređivanjem znanja na trajnoj osnovi.

Članak 27

Ovlaštenu odjel je dužan izvršiti obveze iz prethodnog stavka, u suradnji s udrugama za zaštitu životnog okoliša i nevladinim organizacijama koje angažiraju javnost u zaštiti životnog okoliša.

Ovlaštenu odjel je dužan pružiti potporu nastavnim institucijama, vjerskim zajednicama, znanstvenim institucijama, stručnim organizacijama i udrugama kako bi mogli djelotvornije provoditi svoje nastavne aktivnosti i ukoliko je potrebno, dodjeliti raspoloživa financijska sredstva.

Registar uređaja i zagađivača

Članak 28

Ovlaštenu odjel vodi registar uređaja i zagađivača.

Registar sadrži sljedeće podatke o djelatnostima i uređajima koji ugrožavaju ili mogu ugroziti životni okoliš:

- ime odgovorne osobe i adresu lokacije uređaja;
- kratak opis aktivnosti, tehničkog procesa;
- relevantne podatke koji se tiču emisija, opasnih supstanci nazočnih u uređaju, produciranje otpada, uporabe resursa i energije;
- podatke koji se odnose na izdavanje dozvola, promjena i sl.;
- podatke o kontroli, relevantnim rezultatima i poduzetim mjerama.

Aktivno pružanje informacija o zaštiti životnog okoliša

Članak 29

Ovlaštenu odjel je obavezan davati informacije o životnom okolišu, propisane podzakonskim aktima, na transparentan način rabeći publikacije u tiskanoj i elektronskoj formi koje su lako dostupne javnosti kao i rabiti sredstva javnog informiranja.

U slučaju neposredne opasnosti po ljudsko zdravlje ili životni okoliš, bez obzira da li je ona prouzročena djelatnostima čovjeka ili prirodnim uzrocima, voditelj ovlaštenog odjela će predstavnicima javnosti koja bi mogla biti ugrožena, odmah dostaviti sve podatke koje

posjeduju odjeli i koji bi mogli omogućiti javnosti poduzimanje mjera za sprječavanje ili smanjenje štete koja proizilazi iz određene opasnosti.

VI. UDIO JAVNOSTI I PRISTUP INFORMACIJAMA KOJE SE ODNOSE NA ŽIVOTNI OKOLIŠ

Članak 30

Odredbama ovoga zakona daje se mogućnost pristupa javnosti informacijama, mogućnost sudjelovanja u odlučivanju i mogućnost pristupa pravdi po pitanjima vezanim za zaštitu životnog okoliša bez obzira na državljanstvo, nacionalnost ili mjesto prebivališta, a za pravne osobe bez obzira na prebivalište. Organ pred kojim se vodi postupak, u kojem sudjeluje osoba radi zaštite svojih prava propisanih ovim zakonom, dužan je osigurati da osoba ne bude kažnjena, gonjena ili uznemiravana na bilo koji način zbog udjela u postupku.

Parnični, kazneni, prekršajni postupak ili postupak vezan za radne odnose pokrenut radi naknade štete, kažnjavanja, gonjenja ili uznemiravanja osoba koje su ostvarile svoje pravo na udio javnosti se smatra nezakonitim.

Edukacija i kadrovsko jačanje

Članak 31

Ovlašteni odjel izrađuje godišnje nastavne planove u oblasti zaštite životnog okoliša i postupa sukladno s njim. Nastavnim planovima za zaštitu životnog okoliša unapređuje se naobrazba i svijest javnosti o zaštiti životnog okoliša u nastavnom i izvannastavnom programu.

Nastavni planovi sadrže podatke o tome kako se dolazi do pristupa informacijama, kako se sudjeluje u odlučivanju i kako se dolazi do pristupa pravdi po pitanjima zaštite životnog okoliša.

Ovlašteni odjel organizira redovitu poduku nevladinih organizacija koje se bave pitanjima zaštite životnog okoliša.

Pristup informacijama o životnom okolišu

Članak 32

Ovlašteni odjel mora osigurati da informacije o životnom okolišu učini dostupnim javnosti, kao i kopije dokumentacije koja sadrži takve informacije.

Zahtjev za pristup informacijama o životnom okolišu mora biti u pisanoj formi. Uz zahtjev se ne moraju navesti razlozi za traženu informaciju.

Odgovor na zahtjev mora biti u pisanoj formi, osim:

- ako je opravdano da ovlašteni odjel dostavi tražene informacije u drugoj formi, s tim da postoji obveza ovlaštenog odjela da obrazloži razlog zbog kojeg se informacija dostavlja u drugoj formi;
- ukoliko je informacija dostupna javnosti u drugoj formi.

Informacija o životnom okolišu će biti stavljena na raspolaganje najkasnije u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva za davanje informacija.

Članak 33

Zahtjev za davanje informacija o životnom okolišu bit će odbijen:

- ukoliko ovlaštenu odjel ne posjeduje tražene informacije o životnom okolišu;
- ukoliko se zahtjev odnosi na informacije čiji sadržaj nije pripremljen, ili se odnosi na informaciju koja se tiče unutrašnjih odnosa Distrikta, a takve informacije su izuzete od davanja nekim drugim;
- ukoliko je informacija već adekvatno dana predstavnicima nevladinih organizacija, tisku. U takvim slučajevima, ovlaštenu odjel će dati uputu podnositelju zahtjeva gdje može dobiti potrebne informacije.

Zahtjev za pristup informacijama o životnom okolišu može biti odbijen ukoliko bi objavljivanje danih informacija imalo štetan utjecaj na:

- međunarodne odnose, obranu ili opću sigurnost;
- tijek pravde, pravo osobe na zakonito suđenje i mogućnost organa da provedu kaznenu ili drugu istragu,
- povjerljivost informacija koje se tiču trgovine i industrije, gdje je takva povjerljivost zaštićena zakonom kako bi se zaštitili legitimni ekonomski interesi. U ovom okviru, informacije o emisijama koje su bitne za zaštitu životnog okoliša ne smiju se otkrivati;
- prava intelektualnog vlasništva;
- povjerljivost osobnih podataka ili dokumenti koji se odnose na fizičke osobe u slučaju da te osobe nisu dale suglasnost za otkrivanje danih informacija javnosti gdje je ta povjerljivost predviđena zakonom;
- interes treće osobe koja je osigurala tražene informacije a da na to nije bilo obvezno i ukoliko ta osoba ne da suglasnost s otkrivanjem danog materijala;
- životni okoliš na koji se informacije odnose, kao što su mjesta uzgoja rijetkih vrsta.

Ako se odbija pristup informacijama koje se odnose na životni okoliš, osnova za odbijanje će se kratko obrazložiti uzimajući u obzir da objavljivanje informacija nije od javnog interesa.

Ako ovlaštenu odjel ne posjeduje tražene informacije dužan je u najkraćem roku, a najkasnije u roku od 8 dana, o tome obavijestiti podnositelja zahtjeva. Rok za davanje informacija računa se od dana kada je podnositelj zahtjeva podnio zahtjev za pristup informaciji ovlaštenom odjelu koji je zahtjev prosljedio.

Ovlaštenu odjel će odobriti pristup informaciji o životnom okolišu ako se takva informacija može izdvojiti od informacija koje su izuzete od objavljivanja propisanog stavkom u alineji 3 i stavkom 2 ovoga članka.

Ako se odbije pristup informaciji, ovlaštenu odjel će u pisanoj formi obavijestiti podnositelja zahtjeva o odbijanju pristupa informaciji u roku od osam dana od podnošenja zahtjeva za pristup informaciji. Rok se može produžiti za još osam dana zbog složenosti informacije, s tim da će podnositelj zahtjeva biti obaviješten o razlozima produženja.

Pristojbe za pružanje informacija

Članak 34

Ovlaštenu odjel može odlukom propisati pristojbu za davanje informacija.

Za slučajeve u kojima mora provesti istraživanje ili neke druge aktivnosti na koje nije obvezan zakonom, propisat će se poseban iznos pristojbe.

Ovlaštenu odjel koje nemjerava uvesti pristojbe za davanje informacija stavit će na uvid podnositeljima zahtjeva cjenovnik s iznosima pristojbi koje mogu biti uvedene.

Udio javnosti u odlukama o posebnim djelatnostima.

Članak 35

Ovlašteni odjel će osigurati udio javnosti u:

- postupcima procjene projekata na životni okoliš (poglavlje IX ovoga zakona),
- postupcima izdavanja ekoloških dozvola za uređaje koji prelaze pragove propisane podzakonskim aktom.

Ovlašteni odjel će primijeniti odredbe ovoga članka i na odluke o predloženim djelatnostima koje nisu navedene u članku 1 i koje mogu imati značajan utjecaj na životni okoliš.

Ovlašteni odjel može odlučiti da se neće primijeniti odredba ovoga zakona, ukoliko bi pristup traženoj informaciji imao štetan utjecaj na obranu zemlje.

Nakon pokretanja upravnog postupka, zainteresirana javnost će biti obavještena putem sredstava javnog informiranja o sljedećem:

- predloženim aktivnostima/djelatnostima i zahtjevu za izdavanje ekološke dozvole kome će biti donesena odluka, između ostalog o:
  - ovlaštenom odjelu koji je odgovoran za donošenje odluke;
  - predviđenom postupku, uključujući dostupne informacije o:
    - pokretanju postupka,
    - mogućnosti za udio javnosti;
    - vremenu i mjestu predviđene javne rasprave;
  - ovlaštenom odjelu od kojeg se mogu dobiti bitne informacije i kod kojeg javnost može izvršiti pristup bitnim informacijama,
  - ovlaštenom odjelu kojem se mogu podneti primjedbe i pitanja kao i vremenski rok za podnošenje primjedbi ili pitanja,
  - o stanju životnog okoliša,
  - činjenice da je dana djelatnost entiteta ili prekograničnom postupku procjene utjecaja na životni okoliš.

Zainteresirana javnost će biti obavještena prije o vremenu početka postupka izvođenja dokaza. Obavijest će sadržati upozorenje da se u roku od 30 dana obavješćivanja moraju podneti dokazi i činjenice koje se tiču danog slučaja.

Ovlašteni odjel, gdje je to moguće, poticati podnositelje zahtjeva za izdavanje ekološke dozvole prije nego što taj zahtjev podnese.

Informacije koje se daju po zahtjevu

Članak 36

U pokrenutim postupcima, ovlašteni odjel će na zahtjev zainteresirane javnosti, u najkraćem vremenskom roku, omogućiti besplatan uvid u sve informacije koje su bitne za donošenje odluke, tj. informacije koje su dostupne u vrijeme postupka udjela javnosti, što ne utječe na pravo da se odbije objavljivanje određenih informacija. Ove tražene informacije će sadržavati sljedeće:

- opis lokacije, fizičkih i tehničkih karakteristika predložene aktivnosti/djelatnosti i uključujući procjenu očekivanih rezidijuma/taloga i emisija;
- opis značajnih utjecaja predložene djelatnosti na životni okoliš;

- opis mjera koje su predviđene za sprječavanje ili smanjenje tih utjecaja uključujući osnovna alternativna rješenja proučenih od strane podnosioca zahtjeva;
- osnovna izvješća i stručna mišljenja koje je pripremio ovlaštenu odjel.

Zainteresirana javnost može, u roku od 30 dana od dobijanja informacija iz stavka 1 ovoga članka, u pisanoj formi podnijeti primjedbe, informacije, analize ili mišljenja koje smatra bitnim za danu djelatnost. U slučaju iznimno složenih pitanja, ovlaštenu odjel može na zahtjev zainteresirane javnosti produžiti ovaj rok još za 30 dana.

Ovlaštenu odjel će osigurati da javnost bude obavještena o odluci odmah nakon donošenja, na način da će osigurati da tekst odluke bude objavljen, kao i razlozi na kojima se ona zasniva.

Pristup pravdi

Članak 37

Svaka osoba koja smatra da njen zahtjev za davanje informacija nije razmatran, da je neosnovano odbijen, da na njega nije u potpunosti ili pravilno odgovoreno, ima pravo podnošenja žalbe Apelacijskom povjerenstvu Vlade Brčko distrikta.

VII. MJERODAVNOSTI

Mjerodavnosti Skupštine Brčko distrikta u oblasti zaštite životnog okoliša

Članak 38

Skupština Brčko distrikta u oblasti zaštite životnog okoliša ovlaštena je da:

- provodi interese zaštite životnog okoliša donošenjem zakona;
- usvaja strategiju zaštite životnog okoliša i druge planove nužne za očuvanje interesa;
- zaštite životnog okoliša, i procjenjuje njihovo izvršavanje svake dvije godine na osnovi izvješća gradonačelnika, prethodno odobrenog od Vlade o stanju životnog okoliša;
- odobrava sredstva za ostvarivanje ciljeva vezanih za životni okoliš;
- da kontrolira uporabu tih sredstava.

Mjerodavnost Vlade u oblasti zaštite životnog okoliša

Članak 39

Vlada u oblasti zaštite životnog okoliša ovlašten je:

- izvršavati zakone, druge propise i opće akte iz ove oblasti,
- donositi pravilnike, upute, odluke i druge akte za izvršavanje zakona iz oblasti zaštite životnog okoliša,
- predlagati Skupštini Brčko distrikta BiH strategiju zaštite životnog okoliša i podnositi Skupštini izvješće o stanju životnog okoliša. Pri izradi drugih planova i programa, kao i pri uspostavljanju razvojnih ciljeva, Distrikta je dužan primjenjivati/ugraditi standarde koji se odnose na zaštitu životnog okoliša, te promovirati poboljšanje stanja životnog okoliša;
- za ostvarivanje prava i izvršavanje obaveza proizašlih iz međunarodnih sporazuma iz oblasti životnog okoliša, kao i za implementaciju međuentitetskih tijela;

- promovira proizvodnju na ekološki prihvatljiv način, i u tom pogledu ispunjava zahtjeve koji se odnose na zaštitu životnog okoliša, te unapređivati primjenu tehnologija i uređaja koji su prihvatljivi za životni okoliš.

U slučaju izvanrednih događaja koji mogu izazvati osobito štetne posljedice po životni okoliš, Vlada je nadležna ukloniti posljedice štete nastale po životni okoliš i nadoknaditi troškove prouzrokovane nastankom štete.

Savjetodavno vijeće za zaštitu životnog okoliša Brčko distrikta

Članak 40

U cilju ostvarivanja šire društvene, znanstvene i stručne osnove za zaštitu životnog okoliša, formira se Savjetodavno vijeće za zaštitu životnog okoliša (u daljnjem tekstu: Vijeće), u cilju pružanja savjeta Vladi i ovlaštenom odjelu. Vijeće formira gradonačelnik kao posebno tijelo koje ima konzultativnu i savjetodavnu ulogu.

Vijeće se sastoji od 5 članova, i to iz:

- udruga za zaštitu životnog okoliša,
- organizacija i ustanova koji zastupaju stručne i ekonomske interese,
- Vlade Brčko distrikta.

Vijeće zauzima stavove o programima i drugim pitanjima vezanim za zaštitu životnog okoliša i iste dostavlja Vladi i ovlaštenom odjelu.

Vijeće sudjeluje u ocjenjivanju strateških procjena životnog okoliša i nacрта koji služe kao osnova za stratešku procjenu životnog okoliša.

Ovlašteni odjel dostavlja Vijeću svoje planove koji se odnose na izradu propisa i programa politike u okviru svojih mjerodavnosti radi zauzimanja stavova i davanja mišljenja na iste.

Gradonačelnik imenuje predsjedavajućeg Vijeća na godinu dana. Voditelj ovlaštenog odjela je kopresjedavajući Vijeća.

Mjerodavnost odjela u oblasti zaštite životnog okoliša

Članak 41

Ovlašteni odjel obavlja sljedeće poslove:

- analizira i ocjenjuje stanje životnog okoliša i aktivnosti zaštite životnog okoliša, kao i iskustva stečena u oblasti zaštite, uporabe i razvoja životnog okoliša,
- priprema zakone i druge propise i opće akte,
- sudjeluje u izradi programa i planova koji se odnose na uporabu prirodnih resursa a sudjeluje i u izradi i ostvarivanju posebnog plana za pitanja zaštite životnog okoliša,
- uspostavlja i upravlja sustavom informiranja o životnom okolišu;
- upravlja poslovima u oblasti zaštite životnog okoliša;
- obavlja poslove zaštite životnog okoliša, izdavanje ekoloških dozvola sukladno odredbama ovoga zakona i drugim propisima koji se odnose na životni okoliš;
- provodi provođenje zakonske obveze po pitanju životnog okoliša, kao što su, monitoring i nadzor, i dr.;

- određuje ekološki klasifikacijski sustav supstanci, proizvoda i tehnologija, i izdaje dozvole za distribuciju i njihovu uporabu;
- organizira poslove koji imaju za cilj sprječavanje ili smanjenje štetnih posljedica po životni okoliš.

Savjetnik za pitanje zaštite životnog okoliša

Članak 42

U ovlaštenom odjelu se bira savjetnik za pitanja zaštite životnog okoliša.

Savjetnik za pitanja zaštite životnog okoliša u ovlaštenom odjelu je nositelj aktivnosti i koordinira radom s drugim odjelima Vlade po svim pitanjima iz ove oblasti.

Uloga javnog tužitelja

Članak 43

U slučaju nastanka štete ili postojanja opasnosti po životni okoliš javni tužitelj ima pravo podnijeti tužbu radi zabrane ili ograničenja djelatnosti.

VII. PLANIRANJE ZAŠTITE ŽIVOTNOG OKOLIŠA

Sustav planiranja

Članak 44

U Distriktu se donosi strateški plan zaštite životnog okoliša.

Radi planiranja zaštite životnog okoliša na razini države BiH Brčko distrikt zaključuje sporazum s entitetima, odnosno ovlaštenim organom na razini Vijeća ministara BiH.

O planiranju uopće

Članak 45

Mjere zaštite životnog okoliša utvrđene planskim dokumentima o zaštiti životnog okoliša moraju biti usklađeni s ekonomskim, socijalnim i prostornim planskim dokumentima o razvoju Brčko distrikta kao i ostalim planovima razvoja svih sektora gospodarstva.

Svi planski dokumenti zaštite životnog okoliša donose se na razdoblje od deset godina.

O provođenju određenih planskih dokumenata zaštite životnog okoliša podnosi se izvješće Skupštini koja je donjela planske dokumente, svake dvije godine.

Na osnovi planskih izvješća Skupština može izmijeniti ili dopuniti odgovarajuće planske dokumente (rebelans).

Elementi planskih dokumenata

Članak 46

Planski dokumenti za zaštitu životnog okoliša sadrže:

- subjekte planiranja,
- podatke o sadašnjem stanju životnog okoliša,
- ciljeve koji se moraju ostvariti u planiranom razdoblju,

- načela i smjernice za zaštitu životnog okoliša,
- aktivnosti i zadatke koji se trebaju obaviti radi ostvarivanja planskih ciljeva,
- kao i redosljed ostvarivanja planiranih aktivnosti i zadataka s utvrđenim rokovima,
- sredstva i metode za ostvarivanje postavljenih ciljeva, s naznačenim planiranim izvorima financiranja,
- naznačena područja u kojim su potrebni instrumenti za zaštitu životnog okoliša, kao i sadržaje takvih instrumenata.

Strateški plan Brčko distrikta

Članak 47

Strateški plan Brčko distrikta sadrži:

- opće elemente za zaštitu i upravljanje životnom sredinom iz članka 46 ovoga zakona,
- strateške dokumente o zaštiti voda, zraka i prirode, upravlja otpadom i drugim sastavnim sastavnicama životnog okoliša i utjecajima na životni okoliš, koji se odnose na osnovi posebnih zakona.

Donošenje strateškog plana Brčko distrikta

Članak 48

Nacrt strateškog plana Brčko Distrikta priprema i izrađuje ovlašteni odjel i dostavlja Savjetodavnom vijeću, da u roku od 30. dana da svoje primjedbe.

Po isteku roka iz stavka 1 ovoga članka izrađeni nacrt ovlašteni odjel za zaštitu životnog okoliša dostavlja Vladi.

Gradonačelnik u roku od 30. dana dostavlja nacrt Skupštini Brčko distrikta na razmatranje i usvajanje.

Na osnovu usvojenog nacrta strateškog plana, Vlada priprema u roku od 60 dana prijedlog plana i dostavlja ga Skupštini na razmatranje i usvajanje.

Prijedlog strateškog plana s obrazloženjem dostavlja se Skupštini na razmatranje i donošenje.

Planski dokumenti poduzeća

Članak 49

Poduzeća donose programe upravljanja zaštitom životnog okoliša u okviru svojih potreba i interesa.

Zakonom će se propisati obveza da su određena poduzeća dužna donijeti programe upravljanja zaštitom životnog okoliša ili druge planske dokumente o zaštiti životnog okoliša.

Strateška procjena

Članak 50

Prilikom donošenja propisa i odluka, koje donosi nadležni odjel, Vlada ili Skupština Distrikta, a koje mogu štetno utjecati na kvalitetu životnog okoliša i ljudsko zdravlje, potrebno je pribaviti stratešku procjenu utjecaja na životni okoliš.

Stratešku procjenu utjecaja na životni okoliš izrađuje pravna osoba koje ima licencu ovlaštenog odjela ili ministarstva entiteta BiH.

Stratešku procjenu utjecaja na životni okoliš pribavlja predlagač propisa ili odluka iz stavka 1 ovoga članka i dostavlja je uz nacrt propisa ili odluke njenom donositelju, zajedno s mišljenjem Savjetodavnog vijeća za zaštitu životnog okoliša.

Članak 51

Strateška procjena utjecaja na životni okoliš sadrži:

- stupanj do kojeg namjeravani propis ili odluka može pozitivno ili negativno utjecati na stanje životnog okoliša;
- kolika bi šteta mogla nastati po životni okoliš, odnosno stanovništvo, ako propis, odnosno odluka ne bude donesena;
- u kojoj mjeri su povoljni uvjeti za uvođenje mjera namjeravanim propisom, odnosno odlukom;
- kolike su mogućnosti ovlaštenih organa da sprovedu propise, odnosno odluku, koja se namjerava donijeti.

Strateška procjena utjecaja na životni okoliš dostavlja se Savjetodavnom vijeću za pitanja zaštite životnog okoliša, zajedno s nacrtom propisa, odnosno odluke.

Savjetodavno vijeće dužno je u roku od 90 dana donijeti mišljenje o nacrtu propisa, odnosno odluke i strateškoj procjeni utjecaja na životni okoliš.

Savjetodavno vijeće može zahtijevati pomoć stručnjaka da se izvrši detaljna procjena utjecaja na životni okoliš za određeni propis, odnosno odluku.

IX. PROCJENA UTJECAJA NA ŽIVOTNI OKOLIŠ

Cilj procjene utjecaja na životni okoliš

Članak 52

Procjena utjecaja na životni okoliš podrazumjeva: utvrđivanje, opisivanje i analizu direktnih i indirektnih utjecaja nekog projekta na sljedeće elemente i čimbenike:

- ljude, floru i faunu,
- zemljište, vodu, zrak, klimu i prostor,
- materijalna dobra i kulturno nasljeđe,
- međudjelovanje čimbenika navedenih u alinejama jedan, dva i tri.

Članak 53

Za projekte za koje je, sukladno podzakonskim aktom iz članka 55 ovog zakona, nužna procjena utjecaja na životni okoliš, uz zahtjev za izdavanje rješenja o odobrenju za građenje prilaže se ekološka dozvola.

Ovlašteni organi za procjenu utjecaja na životni okoliš

Članak 54

Mjerodavni odjel za zaštitu životnog okoliša odlučuje o obvezi provođenja i opsegu procjene utjecaja projekta na životni okoliš.

Kad odlučuje o procjeni utjecaja na životni okoliš mjerodavni odjel može tražiti mišljenje međuentitetskog tijela ukoliko projekt ima prekogranični utjecaj.

Projekti podložni procjeni utjecaja na životni okoliš

Članak 55

Podzakonskim aktom utvrđuju se projekti za koje je uvijek potrebna procjena utjecaja na životni okoliš, kao i projekti podložni procjeni utjecaja na životni okoliš ukoliko ovlašteni odjel tako odluči donošenjem rješenja o procjeni.

Procjena utjecaja na životni okoliš potrebna je:

- za znatne promjene na projektima iz stavka 1 ovoga članka, za projekte čiji rast proizvodnje, uporaba energije, uporaba vode, uporaba prostora, emisije ili proizvodnja otpada u zadnjih deset godina prelazi 25%;
- za prestanak rada uređaja i rušenje objekata iz stavka 1 ovoga članka
- za bilo kakvu modifikaciju pogona i postrojenja.

Članak 55 a

Procjena utjecaja na životni okoliš može se obavljati u dvije faze:

- prethodna procjena utjecaja na životni okoliš;
- studija utjecaja na životni okoliš.

Članak 56

Zahtjev za prethodnu procjenu utjecaja na životni okoliš podnosi se mjerodavnom odjelu i sadrži:

- opis projekta koji sadrži informacije o lokaciji, namjeni i veličini projekta;
- opis predviđenih mjera kako bi se spriječile, smanjile ili ukoliko je moguće sanirale značajne nepovoljne posljedice;
- podatci koji su potrebni za identifikaciju i procjenu osnovnih utjecaja na životni okoliš;
- kratak pregled alternativa koje je dao obrađivač/podnositelj zahtjeva za projekt s osnovnim razlozima zbog kojih su dane alternative izabrane uzimajući u obzir utjecaj na okolinu;
- izvadak iz planskog akta
- netehnički rezime.

Zahtjev iz stavka 1 ovoga članka s dokazima, ovlašteni odjel dostavlja zainteresiranim osobama radi davanja mišljenja i primjedbi. Rok za dostavljanje mišljenja i primjedbi je 30 dana od dana prijama zahtjeva.

O prethodnoj procjeni utjecaja na životni okoliš obavješćuje se podnositelj zahtjeva i javnost.

Studija o utjecaju na životni okoliš

Članak 57

Mjerodavni odjel, na temelju prethodne procjene utjecaja na životni okoliš, donosi rješenje o izradi i sadržaju studije o utjecaju na životni okoliš.

Podzakonskim aktom propisuju se uvjeti i kriteriji koje **su dužni** ispunjavati nositelji izrade studije o utjecaju na životni okoliš, koji donosi Vlada na prijedlog voditelja mjerodavnog odjela.

Članak 58

Na temelju rješenja iz članka 57 Zakona, podnositelj zahtjeva dužan je u roku od šest mjeseci od dana prijama rješenja o izradi i sadržaju studije, izraditi studiju kod ovlaštene institucije i dostavlja se na ocjenu mjerodavnom odjelu.

Javna rasprava

Članak 59

U postupku ocjene studije o utjecaju na životni okoliš mjerodavni odjel obavješćuje i poziva javnost na javnu raspravu o studiji o utjecaju na životni okoliš.

Sugestije i primjedbe javnosti dostavljaju se mjerodavnom odjelu za zaštitu životnog okoliša u roku od 30 dana od dana obavještavanja.

Javnu raspravu vodi predstavnik ovlaštenog odjela. Stručnjaci i predstavnici zainteresiranih institucija mogu pribivati javnoj raspravi i imat će priliku iskazati svoje stavove. Sve ostale osobe koje pribivaju javnoj raspravi će imati priliku da daju svoje primjedbe na način koji odredi predstavnik ovlaštenog odjela.

Ovlašteni odjel priprema zapisnik s javne rasprave u roku od tri dana nakon održavanja.

Vjerojatnoća prekograničnih utjecaja na životni okoliš

Članak 60

Pravila koja se odnose na procjenu utjecaja na životni okoliš primjenjuju se i u slučajevima:

- kada postoji vjerojatnoća da će projekt imati značajan utjecaj na životni okoliš drugog entiteta;
- kada državu na to obvezuju međunarodni ugovori i na osnovi bilateralnih sporazuma, reciprociteta ili drugih razloga.

Kada ovlaštena institucija za izradu studije o utjecaju ima spoznaju da će neki projekat vjerojatno imati značajan utjecaj na životni okoliš Brčko distrikta, izradit će posebno poglavlje studiji o mogućim utjecajima projekta na životni okoliš entiteta.

Detalji o postupcima izrade studije za projekte s mogućim međuentitetskim utjecajem mogu biti određeni sporazumom između entiteta i Brčko distrikta koji se zaključuje uz konzultaciju ovlaštenog međuentitetskog tijela za zaštitu životnog okoliša.

Kada ovlaštena institucija za izradu studije ima spoznaju da će neki projekt vjerojatno imati značajan utjecaj na životni okoliš druge države izradit će posebno poglavlje o studiji o utjecaju projekta na životni okoliš. Ovlašteni odjel će entitetu/državi na koju može biti utjecaja dostaviti obavjest koja sadrži:

- opis projekta s dostupnim informacijama o mogućem prekograničnom utjecaju,
- informacije o odluci koja može biti donesena,
- rok u kome će se država/entitet na koje projekat može imati utjecaja, izjasniti da li želi da sudjeluje u postupku procjene utjecaja na životni okoliš.

Ukoliko država/entitet koja je obavještena, iskaže svoju namjeru da sudjeluje u postupku procjene utjecaja na životni okoliš, ovlašteni odjel će proslijediti danoj državi/entitetu posebno poglavlje studije o utjecaju na životni okoliš i bitne podatke koji se tiču danog postupka.

Ovlašteni odjel će omogućiti udio predstavnika javnosti iz države/entiteta na koje projekt može imati utjecaja u javnoj raspravi. Nakon izrade konačne studije, ovlašteni odjel će s predstavnicima države na koju projekat može imati utjecaja pristupiti konzultacijama.

Ukoliko se sazna za projekt koji se odvija u drugoj državi/entitetu koji može imati značajne posljedice po životni okoliš na teritoriju Brčko Distrikta, ovlašteni odjel će poduzeti sve nužne mjere kako bi osigurao da ovlašteni odjel i javnost mogu uzeti udjela u procjeni prekograničnih utjecaja na životni okoliš. Ovlašteni odjel će također poduzeti sve nužne mjere kako bi osigurao da primjedbe odjela i javnosti dođu do ovlaštenih organa države/drugog entiteta iz koje potiču prekogranični utjecaji na životni okoliš.

Troškove koji proizilaze iz stavaka 2 – 4 snosit će podnositelj zahtjeva, dok će se troškovi koji proizilaze iz stavka 5 podmiriti iz sredstava Fonda za zaštitu životnog okoliša.

Odobranje studije o utjecaju na životni okoliš

Članak 61

Odjel ovlašten za zaštitu životnog okoliša odobrava studiju o utjecaju na životni okoliš u roku od 30 dana od dana dobijanja izrađene studije.

Studija o utjecaju na životni okoliš neće se odobriti ukoliko se:

- utvrdi da bi projekt mogao izazvati znatno onečišćenje životnog okoliša, odnosno da bi projekt mogao u znatnoj mjeri ugroziti životni okoliš;
- utvrdi da projekt nije sukladan s planom zaštite životnog okoliša na državnom i entitetskoj razini;
- ustanovi da projekt nije sukladan s međunarodnim obvezama države po pitanju zaštite životnog okoliša.

Rješenje o odbijanju zahtjeva za odobrenje studije o utjecaju dostavlja se:

- podnositelju zahtjeva,
- ovlaštenim odjelu,
- ovlaštenom međuentitetskom organu i ostalim zainteresiranim osobama.

Rješenje se objavljuje na način propisan ovim zakonom.

U slučaju prekograničnog utjecaja, ovlašteni odjel prosljeđuje rješenje drugom entitetu/državi na koju projekt može imati utjecaja.

Obavijest i javno objavljivanje moraju sadržavati:

- sadržaj rješenja,
- osnovne razloge na kojima je rješenje zasnovano.

Sudjelovanje ovlaštenog odjela u postupcima davanja dozvola

Članak 62

Ovlašteni odjel za zaštitu životnog okoliša sudjeluje u postupku izdavanja odobrenja za građanje za projekte koji su podložni procjeni utjecaja na životni okoliš.

Ovlašteni odjel, u postupcima iz stavka 1 ovoga članka, pazi da li su se okolnosti u kojima je vođen postupak procjene utjecaja na životni okoliš promijenile i kontrolira da li su ispunjeni uvjeti određeni u studiji o procjeni utjecaja na životni okoliš.

U roku od tri godine nakon izrade studije o procjeni utjecaja na životni okoliš, započeti postupci izdavanja dozvola iz stavka 1 ovoga članka moraju biti završeni.

Važenje studije o procjeni utjecaja produžiti će se za iduće dvije godine ukoliko je do propuštanja roka iz prethodnog stavka došlo zbog neažurnosti odjela.

Troškove produženja važenja studije o procjeni utjecaja snosi organ iz stavka 1 ovoga članka.

X. IZDAVANJE EKOLOŠKIH DOZVOLA I SPRJEČAVANJE NESREĆA VEĆIH RAZMJERA

Članak 63

Aktivnosti ili uređaja koja ugrožavaju ili mogu ugroziti životni okoliš ili koja imaju ili mogu imati negativan utjecaj na životni okoliš stavljaju se pod poseban režim kontrole.

Kontrola se provodi putem:

- posebnih obveza i uvjeta propisanih za ove aktivnosti ili uređaja,
- uvjeta propisanih za dobivanje ekološke dozvole,
- dokumentacije u registru/katastru o zagađenosti životnog okoliša,
- redovite inspekcijske kontrole,
- sanacijskih mjera za sprječavanje onečišćenja.

Osnovne obveze odgovorne osobe

Članak 64

Uređaji moraju biti izgrađeni i raditi tako da:

- ne ugrožavaju niti ometaju zdravlje ljudi i ne predstavljaju nesnosnu/pretjeranu smetnju za ljude koji žive na području utjecaja uređaja ili za okoliš zbog emisija supstanci, buke, mirisa, vibracija ili toplote ili prometa iz uređaja ili prema uređaju;
- poduzmu sve odgovarajuće preventivne mjere tako da se spriječi onečišćenje i da se ne prouzrokuje značajnije zagađenje;
- izbjegavaju produkciju otpada;
- se energetski i prirodni resursi učinkovito rabe;
- se poduzimaju nužne mjere za sprječavanje nesreća/akcidenata i ograničavanje njihovih posljedica;
- se poduzimaju nužne mjere nakon prestanka rada uređaja da bi se izbjegao bilo kakav rizik od onečišćenja i da bi se lokacija na kojoj se uređaj nalazi vratilo u zadovoljavajuće stanje, što znači da su ispunjeni svi standardi kvalitete životnog okoliša koji su bitni za lokaciju uređaja osobito oni koji se tiču zaštite zemljišta i vode.

Uvjeti dani u stavku 1 ovoga članka predstavljaju opću obvezu odgovorne osobe koja treba ispuniti tijekom izgradnje, rada i prestanka rada uređaja. Ovi uvjeti moraju biti ispunjeni prilikom donošenja ekološke dozvole.

Ako ne postoji poseban uvjet za izdavanje ekološke dozvole (uređaj nije naveden u podzakonskom aktu), ovlaštenu odjel će prilikom izdavanja urbanističke suglasnosti/dozvole za gradnju za namjeravni projekt tražiti ispunjenje uvjeta propisanih stavkom 1 ovoga članka.

Ekološka dozvola

Članak 65

Podzakonskim aktom, donesenim na osnovi ovog zakona, navedeni su uređaji koji mogu biti izgrađena i puštena u rad samo ukoliko imaju ekološku dozvolu koju donosi ovlaštenu odjel propisan člankom 67 ovoga zakona. Podzakonskim aktom će se propisati pravila za donošenje ekološke dozvole.

Ekološka dozvola ima za cilj visoku razinu zaštite životnog okoliša u cjelini preko zaštite zraka, vode i zemljišta. Ukoliko je posebnim zakonom propisano donošenje drugih dozvola za uređaje, ove dozvole će biti izdane zajedno s ekološkom dozvolom. Ovlaštenu odjel za izdavanje posebnih dozvola uključuju se u postupak izdavanja ekološke dozvole.

Ekološka dozvola se izdaje i za značajne promjene u radu uređaja.

Ovlaštenu odjel svakih pet godina vrši reviziju izdanih ekoloških dozvola.

Zahtjev za izdavanje ekološke dozvole

Članak 66

Zahtjev za izdavanje ekološke dozvole treba sadržavati:

- ime i adresu odgovorne osobe i adresu lokacije na kojoj se uređaj nalazi,
- opis uređaja i aktivnosti (plan, tehnički opis rada, itd),
- opis osnovnih i pomoćnih sirovina, ostalih supstanci i energije koja se rabi ili koju proizvodi uređaj,
- opis izvora emisija iz uređaja,
- opis stanja lokacije na kojoj se uređaj nalazi,
- opis prirode i količine predviđenih emisija iz uređaja u sve dijelove životnog okoliša (zrak, voda, zemljište), kao i identifikacija značajnih utjecaja na životni okoliš,
- opis predloženih mjera, tehnologija i drugih tehnika za sprječavanje, ili ukoliko to nije moguće, smanjenje emisija iz uređaja,
- opis mjera za sprječavanje produkcije i za povrat korisnog materijala iz otpada koji producira uređaj,
- opis ostalih mjera radi usklađivanja s osnovnim obvezama odgovorne osobe, posebno mjera nakon zatvaranja uređaja,
- opis mjera planiranih za praćenje emisija unutar područja i njihov utjecaj,
- opis alternativnih rješenja
- netehnički rezime.

Zahtjev mora sadržavati i ostale dokaze radi dobivanja dozvola propisanih posebnim zakonima koje će biti izdane zajedno s ekološkom dozvolom.

Dokaze iz stavka 1 ovoga članka moraju pripremiti ovlaštene institucije, a odgovorna osoba ove dokaze podnosi uz zahtjev ovlaštenom odjelu.

Zahtjev za izdavanje ekološke dozvole mora biti dostupan javnosti radi davanja mišljenja.

Zahtjev se objavljuje putem sredstava javnog informiranja.

Mišljenje se može dati najkasnije u roku od 30 dana od dana njegovog objavljivanja.

Za pogone i postrojenja za koje je mjerodavni odjel utvrdio potrebu izrade studije o utjecaju na životni okoliš, uz zahtjev za izdavanje ekološke dozvole podnosi se studija o utjecaju na životni okoliš.

Članak 67

Ovlašteni organ je dužan da u roku od 60 dana od dana prijama zahtjeva izda ekološku dozvolu. Dozvola posebno sadrži osnovne obveze odgovorne osobe i uvjete propisane zakonima čije odredbe se primjenjuju na dani uređaj. Ukoliko ovi uvjeti nisu ispunjeni, ovlašteni organ neće izdati dozvolu.

Ekološka dozvola sadrži:

- granične vrijednosti emisija za zagađujuće materije koje moraju biti zasnovane na najboljim raspoloživim tehnologijama;
- uvjete za zaštitu zemljišta, zraka, vode, biljnog i životinjskog svijeta;
- mjere za upravljanje otpadom koje proizvodi uređaj;
- zahtjeve za praćenje emisija uz određivanje metodologije i učestalosti mjerenja;
- uvjete za dovođenje na minimum prekograničnog zagađenja;
- mjere za uvjete života u izvanrednim situacijama.

Ukoliko standardi o kvaliteti životnog okoliša (vode, zraka, itd.) zahtijevaju strožije uvjete od onih koji se postižu primjenom najboljih raspoloživih tehnologija, dodatne mjere će se odrediti radi izdavanja dozvole (npr. ograničenje radnih sati, manje zagađujućih goriva, itd.).

Ponovno razmatranje i izmjena dozvola

Članak 68

Ovlašteni odjel Vlade Brčko distrikta ponovno razmatra i mijenja ekološku dozvolu:

- ukoliko ja zagađenje koje stvara dano uređaj toliko značajno da postojeće granične vrijednosti emisije propisane u dozvoli moraju biti razmotrene ili nove vrijednosti moraju biti unesene u dozvolu,
- ukoliko je došlo do značajnih promjena u najboljim raspoloživim tehnologijama koje omogućuju značajno smanjenje emisija bez većih troškova,
- ukoliko sigurnost odvijanja rada i aktivnosti zahtjeva uporabu drugih tehnologija.

Ovlašteni odjel može izmijeniti ekološku dozvolu na zahtjev osobe koja živi na području na kojem rad uređaja može imati negativn utjecaj.

Ukoliko izmjene uređaja radi prilagođavanja uvjetima iz oblasti zaštite životnog okoliša prouzrokuje potpunu promjenu uređaja, ovlašteni odjel mora narediti odgovornoj osobi da joj dostavi program poboljšanja/prilagođavanja za uređaj s mjerama i vremenskim rokovima za prilagođavanje uređaj s mjerama i vremenskim rokovima za prilagođavanje uređaja osnovnim obvezama utvrđenim ovim zakonom.

Sprječavanje i kontrola nasreća velikih razmjera

Članak 69

Odgovorna osoba uređaja u kojem su nazočne opasne supstance mora poduzeti sve preventivne mjere nužne za sprječavanje nesreća većih razmjera i ograničiti njihov utjecaj na

ljude i životni okoliš. Odgovorna osoba uvijek mora predložiti ovlaštenom odjelu, a posebno prilikom inspekcijskog nadzora, da je poduzela nužne mjere propisane ovim zakonom.

Prekogranični utjecaji

Članak 70

Ukoliko rad nekog uređaja može izazvati značajne negativne posljedice na području druge države, entiteta, ili u Brčko distriktu ili ukoliko druga država, entitet ili Brčko distrikt tako zahtjeva, zahtjev za izdavanje ekološke dozvole bit će dostavljen drugom entitetu ili Brčko distriktu putem ovlaštenog odjela, drugoj državi u isto vrijeme kada postane dostupan javnosti.

Ukoliko, u okviru procesa izdavanja dozvole koji se provodi u drugoj državi ili entitetima, ovlašteni odjel primi dokaze o tome da uređaj može imati negativan utjecaj na životni okoliš na području Brčko distrikta, ovlašteni odjel će informirati stanovništvo koje živi na tom području i pružiti mogućnost da iznesu svoje mišljenje.

Osobe koje žive na području entiteta, imaju ista prava da sudjeluju u ovom postupku, kao i one osobe koje žive na području gdje uređaj treba graditi. Osobe koje žive u entitetima i na koje rad uređaja može imati negativne posljedice, mogu imati svojstvo stranke u postupku.

Detaljne informacije u vezi prekograničnog utjecaja rada uređaja na drugu državu će biti određene u bilateralnim sporazumima sklopljenim s drugim državama.

Postojeći uređaji

Članak 71

Pravne i fizičke osobe koje su dobila odobrenje za građenje i dozvolu za rad bez ekološke dozvole, prije stupanja na snagu ovog zakona, dužne su pribaviti ekološku dozvolu do 30. 6. 2009. godine.

Podatci koje dostavlja odgovorna osoba

Članak 72

Odgovorna osoba za uređaja za koje je izdana ekološka dozvola mora redovito obavješćivati ovlašteni odjel o rezultatima praćenja emisija i bez odlaganja prijaviti svaku slučajnu ili nepredviđenu nezgodu ili akcident koji značajno utječu na životni okoliš i dostavlja ovlaštenom odjelu sve podatke i informacije potrebne da bi se ispunili uvjeti propisani za izvješćivanje na državnoj i međudržavnoj razini.

Informiranje o nesrećama

Članak 73

Odgovorna osoba uređaja mora obavijestiti ovlašteni odjel Vlade Brčko distrikta za zaštitu životnog okoliša o nesreći većih razmjera i dostaviti sljedeće podatke:

- okolnosti nesreće,
- opasne supstance koje su nazočne,
- podatke potrebne za procjenu utjecaja nesreće na ljude i životni okoliš,
- žurne mjere koje su poduzete.

Odgovorna osoba mora obavijestiti mjerodavnu osobu iz stavka 1 ovoga članka o mjerama predviđenim za ublažavanje posljedica nesreće i sprječavanje pojave novih.

Izvješće o procjeni opasnosti

Članak 74

Za uređaja u kojima su opasne supstance nazočne u propisanim količinama, odgovorna osoba mora napraviti izvješće o stanju sigurnosti iz kojeg se vidi:

- da su politika sprječavanja nesreća većih razmjera i sustav sigurnosnog upravljanja za njeno provođenje počeli da se provoditi;
- da su rizici od pojave većih nesreća identificirani i da su poduzete nužne mjere za identificiranje takvih nesreća i ograničavanje njihovih posljedica;
- da su odgovarajuća sigurnost i pouzdanost uključene u projektiranje, gradnju, funkcioniranje i održavanje uređaja;
- da su napravljeni unutrašnji planovi intervencija koji pružaju informacije za donošenje vanjskog plana.

Izvješće mora sadržavati dovoljno informacija da bi ovlašteni odjel prilikom izrade prostornih planova bio u mogućnosti odrediti lokacije za nove djelatnosti u blizini postojećih uređaja. Izvješće sadrži izmjenjenu listu opasnih supstanci nazočnih u danom uređaju.

Ovlašteni odjel Vlade Brčko distrikta u suradnji s međuentitetskim tijelom donosi akt kojim propisuje način izrade i sadržaj izvješća o sigurnosnom stanju.

Odgovorna osoba vrši reviziju izvješća o sigurnosnom stanju svakih pet godina, a kada je to potrebno, izvješće se mijenja i ranije ili na inicijativu odgovorne osobe ili na zahtjev ovlaštenog organa iz razloga što se činjenično stanje izmijenilo ili su se pojavile nove tehnologije u vezi s pitanjima sigurnosti.

Izvješće o procjeni opasnosti podnosi se ovlaštenom odjelu.

Za nova uređaja zajedno sa zahtjevom za izdavanje dozvola potpisanih ovim ili drugim zakonima, a za postojeće uređaje u roku od dvije godine od stupanja na snagu ovog zakona, u slučaju da ga je nužno izmijeniti ili izmijeniti periodično izvješće bez odlaganja.

Izvješće o procjeni opasnosti mora biti dostupno javnosti.

Promjene na uređaju

Članak 75

U slučaju promijena na uređaju ili količini opasnih supstanci koje mogu biti uzrok većih nesreća, odgovorna osoba mora, ukoliko je nužno, promijeniti politiku sprječavanja nesreća većih razmjera ili izvješće o stanju sigurnosti.

Informacija o procjeni opasnosti

Članak 76

Odgovorna osoba je dužna dostaviti informacije o mjerama procjene opasnosti osobama na koje nesreća većih razmjera uzrokovana kvarom na uređaju može imati utjecaja, kao i o adekvatnom ponašanju u slučaju nesreće. Ove informacije će se razmatrati svake treće godine ili ukoliko je to nužno, opetovane i izmjenjene najmanje svake pete godine. Informacije moraju biti dostupne javnosti.

Obveze ovlaštenog odjela za zaštitu životnog okoliša

Članak 77

Na osnovi obavijesti koje se podnose, odjel ovlašten za zaštitu životnog okoliša dužan je voditi evidenciju i vrši izmjene u registru uređaja, kao i voditi registar većih razmjera koje su prijavljene.

Ovlašteni odjel iz stavka 1 ovoga članka će zabraniti uporabu ili puštanje u pogon uređaja ili dijelova uređaja ukoliko postoje ozbiljni nedostaci kod mjera koje odgovorna osoba poduzima za sprječavanje ili ublažavanje nesreća ili ukoliko odgovorna osoba nije dostavila obavijest, izvješće o stanju sigurnosti ili neku drugu traženu informaciju u navedenom roku.

Članak 78

Na osnovi izvješća o procjeni opasnosti, odjel ovlašten za zaštitu životnog okoliša dužan je identificirati uređaje ili grupe uređaja kod kojih je vjerojatnoća ili mogućnost pojave posljedica prouzrokovane nesrećom većih razmjera mogu biti povećane zbog blizine lokacije ili blizine takvih uređaja kao i izvršiti identifikaciju supstanci.

Kada se takvi uređaji identificiraju, odjel ovlašten za zaštitu životnog okoliša mora osigurati razmjenu informacija koje će omogućiti odgovornim osobama takvih uređaja da uzmu u obzir prirodu i ukupni rizik nastao zbog pojave nesreća, upravljanja sustava sigurnosti, pripremanja izvješća o procjeni opasnosti i unutarnjih planova intervencija u izvanrednim situacijama.

Pravne i fizičke osobe ovakvih uređaja koji su utvrđeni stavkom 1 ovoga članka moraju raditi na informiranju javnosti i dostavljanju informacija ovlaštenom organu radi pripreme vanjskih planova intervencije.

Unutrašnji i vanjski planovi intervencije

Članak 79

Pravna osoba je dužna izraditi i pripremiti unutrašnji plan intervencije koji sadrži mjere koje će se poduzeti u uređaju u slučaju nesreća većih razmjera i dostaviti ga ovlaštenom organu za upravljanje u izvanrednim situacijama, radi izrade vanjskih planova intervencije za mjere koje će se poduzeti izvan uređaja.

Svrha izrade planova intervencije je:

- da kontrolira nesreće tako da se njihove posljedice svedu na najmanju moguću mjeru i da se ograniči štetan utjecaj na ljude, životni okoliš i imovinu;
- da se primjenjuju mjere koje su nužne za zaštitu čovjeka i životnog okoliša od utjecaja nesreća većih razmjera;
- da se prenesu nužne informacije javnosti i ovlaštenim službama i organima koji se nalaze u danom području;
- da se omogući restauracija i čišćenje životnog okoliša nakon nesreća većih razmjera.

Unutrašnji i vanjski planovi intervencija moraju biti primjenjeni bez odlaganja u slučaju nesreća većih razmjera ili u slučaju da se pojave nekontrolirane nezgode koje bi mogle dovesti do veće nesreće.

Odgovorna osoba ili mjerodavni odjel je dužno u razdoblju od tri godine provjeriti u koliko je nužno, izmijeniti unutrašnji, odnosno vanjski plan intervencije uzimajući u obzir promjene do kojih je došlo u radu uređaja ili u planovima intervencije, ili u novim tehnološkim spoznajama.

Planovi prostornog uređenja

Članak 80

Kod izrade i donošenja planova prostornog uređenja moraju se uzeti u obzir ciljevi sprječavanja nesreća većih razmjera i ograničavanje njihovih posljedica, a posebno kod određivanja prostora namijenjenog za nove uređaja i promjene koje će nastati na postojećim uređajima i nove građevine (prometnice, javna mjesta) u blizini stambenih naselja.

Mora se voditi računa o udaljenostima između uređaja iz stavka 1 ovoga članka i stambenih naselja, javnih mjesta i područja posebne prirodne osjetljivosti za kojima postoji poseban interes.

Da se ne bi povećao rizik po ljude ili životni okoliš, vlasnik postojećeg uređaja i ovlašteni organ moraju voditi računa o potrebi primjene dodatnih tehničkih mjera zaštite.

XI. UTVRĐIVANJE UVJETA ZA UREĐAJA I STANDARDA ZA KVALITETU ŽIVOTNOG OKOLIŠA

Propisi/podzakonski akti

Članak 81

Vlada, na prijedlog voditelja odjela mjerodavnog za zaštitu životnog okoliša donosi sljedeće podzakonske akte kojim propisuje:

- posebne uvjete koji se tiču dokumenata koji se podnose tijekom postupka izdavanja ekološke dozvole;
- uvjete koje mora ispunjavati ovlaštena institucija za pripremu dokumentacije koja je propisana ovim zakonom;
- dodatne odredbe za sprečavanje nesreća većih razmjera.

Voditelj odjela mjerodavnog za zaštitu životnog okoliša donosi sljedeće podzakonske akte kojim propisuje:

- pravila za vođenje postupka izdavanja ekoloških dozvola;
- uvjete u vezi sa izdavanjem ekoloških dozvola za posebne vrste postrojenja, a posebno u svezi s najboljim raspoloživim tehnologijama i graničnim vrijednostima emisija i tehničkim mjerama sukladno pravilima za uspostavljanje standarda;
- standarde kvalitete životnog okoliša.

Propisi iz stavka 1 ovoga članka donose se na osnovi preporuka međuentitetskog tijela za zaštitu životnog okoliša i standarde koje utvrđuje zavod za standardizaciju.

Standardi za uređaje

Članak 82

Voditelj odjela mjerodavnog za zaštitu životnog okoliša utvrđuje podzakonskim aktom standarde za vrste uređaja ili djelatnosti sukladno najboljim raspoloživom tehnologijama i suvremenim znanstvenim dostignućima kako bi se utjecaji uređaja na životni okoliš spriječili ili sveli na najmanju moguću mjeru, što se postiže putem:

- uspostavljanje graničnih vrijednosti emisija za zagađujuće materije;
- određivanja tehnoloških i operativnih uvjeta za uređaje;
- postavljanjem uvjeta za mjerenje, monitoring i podnošenje izvješća.

Standardi se primjenjuju i na postojeće uređaje. Podzakonskim aktima iz stavka 1 ovoga članka propisuje se vremenski rok za prilagođavanje i opremanje postojećih uređaja, uzimajući u obzir potencijal zagađivanja i tehnologije kojima raspolaže postojeći uređaj.

Voditelj ovlašten za zaštitu životnog okoliša u pripremi prijedloga podzakonskog akta iz stavka 1 ovoga članka, uzima u obzir postojeće međunarodne standarde, i publikacije Europske unije, uporedne standarde drugih zemalja i znanstvene publikacije.

XII. NADZOR

Upravni nadzor

Članak 83

Upravni nadzor nad primjenom odredaba ovog zakona i propisa donesenih na osnovi njega, vrši odjel mjerodavan za zaštitu životnog okoliša.

Inspekcijski nadzor

Članak 84

Inspekcijski nadzor nad provođenjem odredaba ovoga zakona i drugih propisa donesenih na osnovi njega vrši inspektor za zaštitu životnog okoliša u okviru svojih mjerodavnosti.

Inspektor za zaštitu životnog okoliša u vršenju inspekcijskog nadzora rabi odredbe utvrđene Zakonom o upravnom postupku i ovim zakonom.

Članak 85

Za inspektora zaštite životnog okoliša može biti postavljena osoba sa završenom visokom stručnom spremom odgovarajućeg smjera, pri čemu prednost imaju osobe završenih tehničkih ili prirodnih znanosti.

Članak 86

Inspektori zaštite životnog okoliša imaju prava na nesmetan pristup svim prostorijama, radnim područjima i uređajima radi provođenja kontrole na licu mjesta. Inspektori mogu kontrolirati sve dokumente, uređaje i materijale koji se nalaze u pogonu i postrojenjima, uzimati uzorke i provoditi mjerenja, odnosno vršiti kontrolu na svim mjestima gdje postoji mogućnost ugrožavanja životnog okoliša.

Pravna osoba čiji rad podliježe nadzoru dužna je omogućiti provođenje inspekcijskog nadzora, dati na uvid potrebnu dokumentaciju i pružiti sve potrebne podatke i obavijesti.

O izvršenom nadzoru, utvrđenom stanju i poduzetim, odnosno izvršenim mjerenjima inspektor je dužan sastaviti zapisnik.

Ako inspektor utvrdi da je povrijeđen zakon ili drugi propis, rješenjem će narediti mjere i rok za njihovo otklanjanje, a ako se smatra da je povredom počinjeno kazneno djelo ili prekršaj, inspektor će podnijeti prijavu ovlaštenom organu.

Primjerak zapisnika se dostavlja pravnoj osobi kod koje je izvršen inspekcijski nadzor u roku od 15 dana.

Članak 87

Ukoliko je inspektor prilikom vršenja inspekcijskih nadzora utvrdio nepravilnosti kojima je povrijeđen zakon ili drugi propis donesen na osnovi ovoga zakona, dužan je donijeti rješenje kojim će se naložiti otklanjanje nedostataka u određenom roku.

Ukoliko utvrđene nepravilnosti nisu otklonjene u danom roku, inspektor će donijeti rješenje o zabrani rada uređaja, odnosno pravne osobe koja obavlja djelatnost.

Na rješenje inspektora može se uložiti žalba Apelacijskom povjerenstvu Vlade Brčko distrikta ali ona ne odlaže izvršenje rješenja.

Članak 88

Ovlašteni odjel je dužan uspostaviti inspekcijski nadzor i stalni sustav kontrole za uređaje i pogone koji rabe opasne materije, uključujući i skladištenje opasnih materija radi kontrole upravljanja sigurnosnim sustavom i provođenja plana sprječavanja nesreća velikih razmjera.

Ovlašteni organ mora izraditi program kontrole po kojem će se predvidjeti najmanje jedan pregled godišnje za uređaj u kojem su nazočne opasne materije, utvrđene propisima.

Ukoliko uređaj mora proći postupak procjene utjecaja na životni okoliš, kontrola koju vode organi za procjenu utjecaja će biti usklađena s pomenutom kontrolom.

XIII. SUSTAV EKOONČAVANJA I UPRAVLJANJA ŽIVOTNIM OKOLIŠOM

Članak 89

Sustav dodjele ekooznaka se uspostavlja radi poticanja izrade, proizvodnje, marketinga, kao i uporabe proizvoda sa smanjenim utjecajem na životni okoliš u tijeku ukupnog razdoblja trajanja toga proizvoda, kao i radi bolje informiranosti potrošača o utjecaju proizvoda na životni okoliš. Ekooznaka se dodjeljuje za proizvode i usluge.

Ekooznaka je amblem koji se utvrđuje posebnim propisima.

Utjecaji na životni okoliš se utvrđuju na osnovi ispitivanja i međusobnog djelovanja proizvoda sa životnim okolišom, uključujući uporabu energije i prirodnih resursa, u odnosu na ukupan životni ciklus proizvoda.

Sustav dodjele mora biti sukladan postojećim novonastalim zdravstvenim, sigurnosnim i ekološkim zahtjevima.

Podzakonskim aktom donijetim na osnovi ovoga zakona, Vlada na prijedlog voditelja odjela ovlaštenog za zaštitu životnog okoliša propisuje sustav dodjele oznaka, na način koji omogućava dragovoljni udio pravnih i fizičkih osoba, čiji proizvodi i usluge zadovoljavaju zahtjeve ovog sustava.

Članak 90

Ekooznaka se može donijeti za proizvode koji su sukladni ekološkim uvjetima i kriterijem ekooznaka koji se uspostavlja prema grupi proizvoda.

Pod grupom proizvoda podrazumijeva se bilo koja vrsta proizvoda ili usluga koji imaju slične svrhe i koji se kao takvi izjednačavaju u smislu uporabe i zapažanja od strane potrošača.

Da bi bila uvrštena u ovu vrstu označavanja, grupa proizvoda mora ispunjavati sljedeće uvjete:

- da je zastupljena u znatnoj mjeri u prodaji i prometu na tržištu;
- da u tijeku jedne ili više faza ukupnog životnog ciklusa proizvoda ima važan utjecaj na životni okoliš na globalnom ili regionalnom planu;

- da predstavlja veliku mogućnost utjecaja na životni okoliš u smislu poboljšanja životnog okoliša putem izbora potrošača i daju poticaj proizvođačima, ili onima koji pružaju usluge da iznađu konkurentne prednosti, nudeći proizvode koji odgovaraju sustavu eko-oznaka.

Ekooznake se ne mogu stavljati na supstance, ili na preparate, koji su označeni kao visoko toksični i opasni po životni okoliš, ili koji su kancerogeni, toksični za reprodukciju, ili su mutageni, kao ni na proizvode koji se izrađuju u procesima za koje postoji vjerojatnoća da su izrazito opasni po čovjeka ili životni okoliš, ili da njihova uobičajna primjena može biti opasna za potrošača.

Posebnim propisima urediti će se dodjela ekooznaka za hranu, piće, farmaceutske ili medicinske uređaje.

Članak 91

Podzakonskim aktima će se utvrditi ovlašteni organ koji vrši upravljanje sustavom ekooznaka, od izbora grupa proizvoda i njihovog ekološkog kriterija, do dodjele ekooznaka i zaključivanja ugovora koji se odnosi na uvjete za uporabu oznake.

Izbor grupa proizvoda i ekološki kriteriji tih grupa se utvrđuju nakon konzultacija s predstavnicima zainteresiranih grupa iz oblasti industrije, trgovine, potrošačkih organizacija, organizacija za pitanje zaštite životnog okoliša. Zainteresirane grupe same biraju svoje predstavnike ovisno od grupe proizvoda o kojima se radi.

Pravila postupaka utvrđuju se podzakonskim aktom.

Članak 92

Ekooznaka se dodjeljuje na osnovi zahtjeva koje podnose proizvođač, uvoznik, dobavljač usluga i trgovac.

Odluku o dodjeli oznaka donosi ovlašteni organ, koji prima zahtjev nakon što se provjeri da li su ispoštovani zahtjevi ekoloških kriterija za te grupe proizvoda.

Odluka se donosi na razdoblje od tri godine.

Ovlašteni organ zaključuje ugovor s podnositeljom zahtjeva za ekooznaku kojim su utvrđeni uvjeti za uporabu oznake. Ovaj ugovor sadrži i odredbe koje se odnose na povlačenje ovlasti za uporabu oznake.

Podzakonskim aktom iz stavka 1. članka 91 se određuju troškovi postupka dodjele i pristojbe za uporabu oznaka koju plaća podnositelj zahtjeva za dodjelu ekooznake.

Ekooznaka se ne može rabiti, niti se može pozivati na ekooznaku pri reklamiranju, sve dok se ne izvrši dodjela oznake, a nakon dodjele se može rabiti samo za onu vrstu proizvoda za koju je dodjeljena.

Članak 93

Sustav upravljanja životnom sredinom obuhvaća organizacijsku strukturu, obveze, postupke i resurse bilo koje organizacije za utvrđivanje i provođenje sustavnih mjera za zaštitu životnog okoliša.

Glavni ciljevi ovog sustava su da se izvrši procjena i unapređivanje djelatnosti u okviru zaštite životnog okoliša, te pružanja odgovarajućih informacija javnosti, kao i da se nastavi sa stalnim i neprekidnim unapređivanjem operacijskih djelatnosti u okviru zaštite životnog okoliša.

Osnovni elementi ovog sustava su sljedeći:

- uspostavljanje i provođenje sustavnih mjera za zaštitu životnog okoliša, programa i sustava upravljanja od strane organizacija;

- sustavne, objektivne i periodične procjene djelovanja takvih elemenata;
- prikupljanje informacija o unapređivanju u oblasti zaštite životnog okoliša.

Članak 94

Podzakonskim aktom uređuje se sustav za upravljanje i kontrolu životnog okoliša kao i uvjeti udjela u tom sustavu i postupak za evidentiranje u registru.

Organizacije koje ispunjavaju uvjete za uključivanje u takav sustav moraju se registrirati kao jedinice koje mogu sudjelovati u sustavu. Ovlašteni organ propisan aktom Iz stavka 1 ovoga članka vrši registraciju dane organizacije, poduzeća na osnovi ekološke izjave, propisane istim aktom.

Da bi se mogla registrirati u ovom sustavu, organizacija, poduzeće mora ispuniti sljedeće uvjete:

- usvojiti sustavne mjere za zaštitu životnog okoliša koje osim što moraju biti sukladne određenim zakonskim zahtjevima koji se odnose na pitanja životnog okoliša, moraju obuhvatiti obveze koje imaju za cilj opravdano i stalno unapređivanje u oblasti životnog okoliša, u smislu smanjivanja štetnog utjecaja na životni okoliš do razine koja odgovara ekonomski izvodljivoj primjeni odgovarajućih najboljih raspoloživih tehnologija;
- vršiti ekološke preglede;
- uvesti program za zaštitu životnog okoliša i sustav upravljanja životnog okoliša primjenjiv za sve aktivnosti na tom mjestu;
- program zaštite životnog okoliša ima za cilj ostvarivanje obveza sadržanih u sustavnim mjerama zaštite i poboljšanja životnog okoliša, i unapređivanja rada na tom planu;
- provoditi kontrolu i doprinositi kontroli u pogledu zaštite životnog okoliša;
- uspostaviti ciljeve na najvišoj razini odgovarajućeg sustava upravljanja koji su usmjereni na stalno unapređivanje rada u oblasti zaštite životnog okoliša, u smislu određivanja kontrole, i revidirati programe za zaštitu životnog okoliša kako bi se omogućilo ostvarivanje ciljeva na tom mjestu;
- pripremiti ekološku izjavu, koja se objavljuje javno;
- proslijediti ekološku izjavu ovlaštenom organu.

DRAGOVOLJNI SPORAZUMI

Članak 95

Osobe koje zastupaju određene interese grupa mogućih zagađivača ili pojedinih zagađivača mogu zaključiti sporazume s ovlaštenim organima radi zadovoljavanja ekoloških zahtjeva na ekološki prihvatljiv i ekonomski učinkovit način.

Podzakonskim aktima biti će propisani uvjeti i postupak za dragovoljni sporazum i sukladno uvjetima utvrđenim ovim zakonima.

Članak 96

Kod zaključivanja dragovoljnog sporazuma moraju se uzeti u obzir sljedeće smjernice i uvjeti:

- uspostavljanje procesa konzultacija, u kojem bi se zainteresirane grupacije - sve relativne poslovne asocijacije ili poduzeća, udruge za zaštitu životnog okoliša, lokalni i drugi organi mogli dati svoje sugestije o nacrtu sporazuma;
- ugovor je obvezujući za obje strane i predviđa jasan okvir, a to može obuhvatiti i sankcije koje su primjenjive u slučaju nepoštivanja ugovora;

- ciljevi ugovora izražavaju se brojčanim iznosima;
- uspostavljanje cilja i određivanje roka pristupa sporazumu;
- definiranje sporazuma na način na koji se odvija monitoring;
- sporazumi se objavljuju u Službenom glasniku Brčko distrikta.

XIV. FINANCIRANJE ZAŠTITE ŽIVOTNOG OKOLIŠA I EKONOMSKI INSTRUMENTI

Proračun Brčko distrikta

Članak 97

U proračunu Brčko distrikta osiguravaju se sredstva za:

- potporu u ostvarivanju zadataka koji proizilaze iz obveza i odgovornosti prema međunarodnoj zajednici iz oblasti zaštite životnog okoliša;
- suzbijanje štete po životni okoliš, u slučaju kada se ne može primjeniti odgovornost za izazivanje štete određenoj osobi;
- troškove sprječavanja ili otklanjanja štete po životni okoliš koja zahtjeva neposrednu intervenciju;
- potporu mjerama u cilju zaštite životnog okoliša, osobito u oblasti razvoja i funkcioniranja informativnog sustava, kontrole od strane javne uprave, naobrazbe i širenja informacija, istraživanja i aktivnosti javnosti koje se odnose na zaštitu životnog okoliša.

Fond za zaštitu životnog okoliša

Članak 98

Fond za zaštitu životnog okoliša (u daljnjem tekstu: Fond) osniva se zakonom s ciljem prikupljanja i distribucije finansijskih sredstava za zaštitu životnog okoliša na području Brčko distrikta, a rabiće se osobito za sljedeće namjene:

- potpora u ostvarivanju zadataka koji proizilaze iz obveza i odgovornosti prema međunarodnoj zajednici iz oblasti životnog okoliša;
- suzbijanje štete po životni okoliš u slučaju kada se ne može primjeniti odgovornost za izvršavanje štete određenoj osobi;
- troškovi sprječavanja ili otklanjanja štete po životni okoliš koja zahtjeva neposrednu intervenciju;
- potpora mjerama u cilju zaštite životnog okoliša, osobito u oblasti razvoja i financiranja informativnog sustava, naobrazbe i širenja informacija, istraživanja i aktivnosti javnosti koje se odnose na zaštitu životnog okoliša;
- unapređivanje razvoja ekonomske strukture koja je povoljna za životni okoliš;
- očuvanje zaštićenih prirodnih područja;
- unapređivanje ekološke svijesti javnosti i istraživanje životnog okoliša.

XV. GRAĐANSKA ODGOVORNOST ZA ŠTETU NANESENU ŽIVOTNOM OKOLIŠU

Članak 99

Radi sprječavanja nanošenja štete životnom okolišu i osiguranja adekvatne naknade, ovim zakonom se utvrđuje odgovornost za djelatnosti opasne za životni okoliš, sanaciju štete nanosene životnom okolišu, teret dokazivanja, pristup informacijama o odgovornim osobama, pravila za davanje prava nevladinim organizacijama i dužnost odgovornih osoba da nadoknade štetu.

Odjel u čijoj je mjerodavnosti zaštita životnog okoliša izradit će podzakonski akt kojim će regulirati ciljeve, organizaciju i djelatnost ekonadzora.

Odgovornost u odnosu na djelatnosti

Članak 100

Pravna osoba, koje se bavi djelatnošću opasnom po životni okoliš, odgovorna je za štetu nanosenu tom djelatnošću ljudima, imovini i životnom okolišu.

Djelatnosti opasne po životni okoliš su one djelatnosti koje predstavljaju značajan rizik za ljude, imovinu ili životni okoliš. Opasne djelatnosti po životni okoliš su:

- upravljanje lokacijama koje su opasne za životni okoliš,
- oslobađanje genetički modificiranih organizama,
- oslobađanje mikroorganizama.

Pod opasnim lokacijama se podrazumjevaju: rudnici, nalazišta nafte ili rafinerije, uređaji za opskrbu plinom i taljenje, termoelektrane, koksne peći, proizvodnju i obradu metala i minerala, kemijski uređaji, uređaji za proizvodnju papira, brane i plinovodi ili naftovodi.

“Genetički modificirani organizmi” su bilo koje biološke jedinice sposobne za reprodukciju ili prenošenje genetičkog materijala.

“Mikroorganizmi” su mikrobiološke jedinice, stanične ili bezstanične, sposobne za replikaciju ili prenošenje genetičkog materijala.

Ukoliko više osoba na istoj lokaciji obavlja opasnu djelatnost, onda snose zajedničku odgovornost za štetu.

Iznimke od odgovornosti

Članak 101

Pravna osoba se oslobađa odgovornosti za štetu prouzrokovanu:

- ratom ili nekom posebnom prirodnom pojavom;
- od strane treće osobe čija je namjera bila nanošenje štete;
- zbog posebnih naredbi i mjera ovlaštenog odjela, koje su direktno prouzrokovale štetu.

Odgovornost je isključena i ukoliko pravna osoba dokaže da je primjenila odgovarajuće mjere zaštite koje su okolnosti zahtjevale, kako bi spriječila ili ublažila štetu.

Pretpostavke uzročnosti

Članak 102

Ukoliko je djelatnost opasna po životni okoliš zbog specifičnih okolnosti slučaja i može prouzrokovati štetu, predpostavlja se da je šteta nastala tom djelatnošću.

Djelatnost koja prouzrokuje štetu procjenjuje se na osnovi načina rada, rabljenih uređaja, vrste i koncentracije materija koje se rabe ili nastaju tom djelatnosti, genetički modificiranih organizama, meteoroloških uvjeta kao i vremena i mjesta nastanka štete.

Pretpostavke se odbacuju ukoliko odgovorna osoba dokaže da nije prouzrokovala štetu ili ukoliko dokaže da je vjerojatnije da je šteta prouzrokovana vršenjem neke druge djelatnosti.

Pravo na informiranje

Članak 103

Svatko tko tvrdi da je pretrpio štetu nekom djelatnošću opasnom po životni okoliš, može zahtijevati podatke o okolnostima radi dokazivanja da je ta djelatnost prouzrokovala štetu.

Pravna osoba, protiv koje je podnesena tužba za naknadu štete, ima pravo na informacije od druge pravne osobe.

Financijske garancije

Članak 104

Pravna osoba, koje obavlja djelatnost opasnu po životni okoliš, dužna je putem osiguranja ili na drugi način osigurati sredstva za naknadu eventualne štete.

Šteta nanesena životnom okolišu

Članak 105

Ukoliko je opasna djelatnost prouzrokovala štetu životnom okolišu, pravna osoba treba nadoknaditi troškove procjene štete i troškove mjera za vraćanje u prvobitno stanje.

Zahtjev za naknadu štete obuhvaća i troškove mjera za sprječavanje ili ublažavanje štete nanesene životnom okolišu kao i visinu naknade za štetu osobama i imovini koje su pogođene tim djelatnostima.

Naknada za izazvanu štetu

Članak 106

Ukoliko se šteta nanesena životnom okolišu ne može sanirati odgovarajućim mjerama tada je osoba koja je prouzrokovala štetu odgovorna za naknadu u visini uništenog dobra.

Visina naknade treba biti približna ekonomskoj i ekološkoj vrijednosti uništenog dobra iz životnog okoliša. Ukoliko se ta vrijednost ne može utvrditi uobičajenim postupcima, tada sud treba odrediti visinu štete.

Ukoliko je pravna osoba prouzrokovala štetu nenamjerno ili slučajno ili ukoliko bi je isplata potpune štete dovela u oskudicu, sud može smanjiti iznos naknade na razumnu razinu.

Brčko distrikt je dužan izvršiti naknadu štete ukoliko nema drugih osoba odgovornih za nastalu štetu.

Članak 107

Za sva pitanja o odgovornosti za štetu nastalu u životnom okolišu koja nisu propisana ovim zakonom, primjenjivat će se odredbe Zakona o obligacijskim odnosima.

XVI. MEĐUENTITETSKA SURADNJA I MEĐUENTITETSKI ODNOSI

Međuentitetski sporazum

Članak 108

Vlada Brčko distrikta uspostavlja suradnju i koordinaciju s Republikom Srpskom i Federacijom Bosne i Hercegovine u okvirima zajedničkih ciljeva i interesa zaštite životnog okoliša osnivanjem međuentitetskog tijela za zaštitu životnog okoliša.

Međuentitetsko tijelo za zaštitu životnog okoliša osniva se odlukama Vlade, Vlade Republike Srpske i Vlade Federacije Bosne i Hercegovine.

Članak 109

Međuentitetsko tijelo za zaštitu životnog okoliša bavi se pitanjem iz oblasti životnog okoliša koje zahtijeva usuglašen pristup Brčko distrikta BiH i entiteta, kao i drugim pitanjima koja su prenesena na međuentitetska tijela za životni okoliš od strane Brčko distrikta BiH i entiteta, ovim zakonom i drugim propisima, a osobito pitanja:

- međunarodnih sporazuma i programa iz oblasti životnog okoliša;
- suradnje s međunarodnim organizacijama i drugim zemljama;
- koordinacije implementacije i donošenje zakona i drugih propisa;
- koordinacije monitoringa, provođenje standarda i procedura za životni okoliš;
- davanja preporuka za uspostavljanje usuglašenih standarda kvalitete životnog okoliša na razini Brčko distrikta BiH i entiteta;
- koordinacije Brčko distrikta BiH, entitetskih akcijskih planova i drugih programa i planova iz oblasti životnog okoliša;
- koordinacije monitoringa i sustava za informiranje,
- prikupljanja i razmjene informacija.

Međuentitetsko tijelo za zaštitu životnog okoliša pruža stručnu pomoć ovlaštenom odjelu Brčko distrikta i ovlaštenim entitetskim ministarstvima.

Međuentitetsko tijelo za zaštitu životnog okoliša je dužno osigurati da su interesi Brčko distrikta BiH i oba entiteta uzeti u obzir pri planiranju projekata, osobito kada su u pitanju različite vrste uporabe životnog okoliša koje su u koliziji u područjima koja presijecaju međuentitetske linije razgraničenja.

Međuentitetski program zaštite životnog okoliša

Članak 110

Međuentitetsko tijelo za zaštitu životnog okoliša donosi međuentitetski program zaštite životnog okoliša.

Međuentitetski program zaštite životnog okoliša obuhvaća pitanja koja zahtjevaju usuglašen pristup Brčko distrikta BiH i entiteta, posvećujući posebnu pozornost suradnji na međunarodnoj razini i međunarodnim obvezama.

Zajednička radna grupa formira se u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona. Radna grupa je dužna pripremiti nacrt međuentitetskog programa zaštite životnog okoliša u roku od šest mjeseci od dana formiranja.

Nacrt međuentitetskog programa zaštite životnog okoliša dostavlja se Savjetodavnom vijeću i vladama Brčko distrikta i entiteta radi davanja mišljenja u roku od 30 dana od dana dostavljanja.

Nakon obavljenih konzultacija, zajednička grupa izrađuje konačan nacrt međuentitetskog programa i dostavlja ga Međuentitetskom tijelu za životni okoliš.

Međuentitetski program zaštite životnog okoliša objavljuje se u "Službenom glasniku Brčko distrikta BiH".

Međunarodna suradnja

Članak 111

Brčko distrikt i entiteti, uz posredovanje Međuentitetskog tijela za životni okoliš sudjeluje u međunarodnoj suradnji u oblasti zaštite životnog okoliša.

XVII. KAZNENE ODREDBE

Članak 112

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj svaka pravna osoba koja:

- prekrši uvjete iz članka 64 stavak 1;
- izvodi ili upravlja radom uređaja ili obnove djelatnosti bez ekološke dozvole ili suprotno ekološkoj dozvoli;
- ne ispunjava uvjete utvrđene ekološkom dozvolom, odnosno uvjete propisane važećim propisima iz oblasti ekologije;
- ne podnosi ovlaštenom odjelu informacije i podatke propisane ovim zakonom i podzakonskim aktima donesenim na osnovi njega;
- ne izradi plan preventivnih mjera za sprječavanje nesreća većih razmjera i ne poduzme preventivne mjere;
- ne izradi unutarnji plan intervencije i ne dostavi ga organu iz članka 79 stavak 1.

Novčanom kaznom u iznosu od 500 do 2.000 KM za prekršaj iz stavka 1 ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi.

XVIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 113

Obvezuje se voditelj odjela mjerodavnog za zaštitu životnog okoliša i Vlada da u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga zakona donese podzakonske akte navedene u ovom zakonu.

Članak 114

Zakon o zaštiti životnog okoliša stupio je na snagu 29. srpnja 2004. godine, a njegove izmjene i dopune 30. prosinca 2004. godine, 17. srpnja 2007. godine i 4. travnja 2009. godine.